

Hyne begint de vorrede ouer Matheū.

Dat he gebatē vit Judea des lārs palestine dat a lso wer det ghenomet Jude. in den myddell licht dye stat Iherusalē De selue Matheus hy is de yeste in de getale der ewangelistē en also dat niemant vor em en is in der vptrekenynge der vyer ewāgelisten. en also hy oek is de erste dye dar yest geschreuen hefft dat ewāgelū in iudea. en hefft dat geschreue in hebreischer tongen. Sonder Marcus hefft geschreuen sin ewāgelū in de lande Italia in greyscher tongen. Dar nā Lucas hefft geschreue sin ewāgelū de byschop trophilo oec k in greyscher tongen. En to de lesten hefft geschreuen Johānes ewangelū in de lande Asia oek in greyscher tongen. Nu is to wete dat de hylighe Matheus is getopē van gade to einē wā cristelikē gelouē de daer vor is geweest eyn ongelouich ioede. oek is hy getropen wordē vā der werkinge en oeuinge der publican. en apenbaren sunderē to gade de herē. ende dat is darumb geschiet dat hy mochte vkrigē de mynschē van den gewyne ertlicher guder to de gewinne hemelscher guder. en dye selue Matheus hefft vor sich genomen dat begin twyer mynschē dat is abrahā en Dauid dat vut de tweekē mynschē wurt in ein ander geulochede de gebuert ihū xpi. en des yestē myschē besonder Abrahā vor gā in dat geslechte ihū xpi is geschiet dor de besuidinge. Mer des anderē mynschē dat is Dauids anbegm in dat geslechte xpi ys der vutueckpynge want dauid was de mā de dye here viterwelt hefft na de wyllē sins herē en vut de beyde is komē ihūs xps. en also hefft Matheus vns geleert dat abegin to gelouē en hefft dat gheda in de tale van dren malen xij. De yeste xij. getale der wderē der gebort xpi is geweest vā Abrahā. bys to dauid. De ander getall oek xij. wderē der gebort xpi sin geweest. bys in de geuecknisse in de de ioede worde geuoert toe Babylon. De derde ghetaell der xij. wderē vut de gebatē is xps geweest van Jecomia bys to to der uncorouwē Maria. also heft Matheus gensliken vutgesproken dese dre maell xij. geslechte bys vp de dach vns he tē ihū xpi. en also hefft hy gemaket ein loff to der to der tokoempst des herē in de laeue hy genoch hefft gedan der voescreuen tale

eude de selue getale to dren malen. xij. beslu tet in er dye alde ende nie ee ende dar toe de gebaede de gebaden sin in der alder ende ni er ee want by desen vernemen wy de gelouē der hyliger driuoldicheyt man by den xij. vernemen wy dye vyer ewangelisten der ni er ee. ende de teyn gebade der alden. **O**ek hefft matheus bewyst wat hy seluen wete. ende in welken dyer der vyer hyligen dyer de dar sach dye prophete Ezechiel hy wart apenbaer bewijst. **O**k hefft hy dar to bewy set en apenbaer ghemaket de barmhertich de god an eme bewysede. in de dat en god getropen hefft vut de ghetale der apenbaer sunderē in dat getael der xij. apostolen ende der vyer ewangelisten. **O**ek wolde hy niet verswyghe dye ghetuchnisse ihesu xpi. de hy werkede to desen dreen malen xij. w derē. dye hy daer mede geert heft dat hi dor se an sich ghenomen hefft de mynschelyke natuer. dat ouer cristus got is veremigz mit der mynschelyke natuer des to ghelouēde is noet troffich vnsen cristen ghelouen. ende dar hy beware dye tit to dre male xij. w derē en de ordeneringe in de ein vader kōpt na den anderen ordentlyk en de tale der wderē der gheweest sin xij. so man dar to wert rekenen Jecomiam. **O**ek is noet troff de wā cristelycken ghelouen ende den de dar gelouen dat cristus is worden mynsche vut de wiue myt werkinghe des hyligen gesstes. **O**ek is hy worden gehoosam den gheset. want hy lyet sich besinden ende offerē in den tempell. **O**ek is hi gebaren vut der ionvrou wē mariē. en is oek gemartel i de vleysche ende also hefft hy gequiter alle vnsē sūde. ende also hefft hy ouerwonnen all vns boefheit myt sich seluez ende myt sinre eyghenre personen. darumb is hy vpghestanden myt sinen lichā en mit der seluet vntandinghe heft hi de namen des vaders dat is de vadersicheyt weder gegeue de sone en dat is gheschiet to eren des soene gades. **O**ek hefft hi den namen der kintheyt weder gegeue den son de hi hefft dar to getagē dat se gelofflik sin wordē en dat hefft hy ghedan to eē des hemelschē vaders dar mede hefft hi bewy set dat hy eme is myt de vader. want hi en ghelick mit ewich ende oek wāt de hilige driuoldicheit is ny ein got an den wesende in desen ewangelio is nutre den de dar gade de den heren begheerlick sin dat se bekinnen dat begin dat middell ende dat ein de des

bokes . want myt dem bekennen komen sy in eyne rullenkomen bekentnis wo dat Matheus is ge ropen worden van gaede vyt dem tholler. Ock erkennen sy dat werck Ihesu christi in de sem ewangelio ende dat to dar ampt Mathey Ock bekennen sy in desen ewangelio dye lieff de gaedes to vns in der lyeffden hy mynsche worden is Ock w. nemen sy in desen ewange lio dat sy werden be getlick wo god hefft begre pē vnse natur en wo ok sy werde wedder in em begre pē also vele als dat mogelijk is in der ewicheit . nu wetet dat dat ok is geweest vnse vlijt in deser voerde dat wy woldē geuē seker heyt des gelouē in den dingē dye geschyen sint van gade doech vnser willen ende wat god ge meynt hefft van ewicheyt . dat woldē wy niet ver swigen . sunder wy wolden dat vlijtlick afē baren den dye dar na woerden vagen

Eyne ander voerde

Matheus dar na also hy dat yeste hadde geprediket sijn ewangelium in Judea ende darumb dat hy woldē wanden to den heyden ende darumb schryff hy to dem yersten dat ewangelium hebreys . en dat lyet hy den broederen van den hy ginc toe der letzen ende to eyne gedechtis . Ende also dat nottoffich was toe eyne beuestinge des gelouen dat men dat ewangelium predikde . alsoe was ock nottoffich dat men beschreue dat ewangelium wedder dye vngelouigē ketter . ende wy wall er mer sint geweest dye dat ewangelium hebē geschreue . io doch sint eer allene wer die heben eyne getuchnis der meester schop . wāt

warumb sy verkundigen doech dat ordell der werlt den gelouen der hilger driuoldicheit . ok sint sy alle wer raeder in dem gades wagen . in dem dat sy voeren dat ewangelium doech dye predekinge . ende dat mynslyke gesechte was gedoedet in vyeley doede . ende dat was leuen dick to maken myt erre predekinge . ende darumb dye ewangelia der anderen sint aff gesneden ende men hefft sy niet to gelaten Dan warumb sy wolden niet verstoren dye voorgeschreuen tael van krafft wegen der verborzen hille heyt . ende sunderlinghe Martheum vernympt men in eme mynschen . want warumb hy hefft sunderlieck geschreuen van vnser herten mynscheyt Marcus in eme leuen darumb dat he schryff van vnser herten vpstandinge Lucas in eme ossen darumb dat hy schreff van den offer ende van der priesters chop Johannes in eyne arne . darumb dat hy schreff van der verborge gotheit Hie is to weten dat Christus den die wir ewangelisten beschreuen is geweest eyne mynsche nae dem dat hy is geboren vyt der tues feouwen Oeck is hy eyne offe nae dem als hy is geoffert Oeck is hy eyne lwe nae dem heyt is vp gestaen . ende hy is eyne arne in sijn hēmel uart Item in der figuren des mynschē vernym dye mynscheyt Christi . ende in der figur des ossen vernym dy priesters chop Christi . ende in der figur eyne leuen vernym dye konincklike werdicheyt Christi . ende in eyne figur eyne arns wert hy vyt gesprokē dat sacrament got licker werdicheyt .

Hie begint dat yeste Capittel .

Dat boeck des geslechts Ihu xpi des
 sons dauits des sons Abrahams Abra-
 ham gewan ysaac Isaac euer gewā
 iacob euer iacob gewan iudaz en sy-
 ne broders iudas euer gewā Phares en saram
 vā thamar Phares euer gewan Escon en Es-
 con gewan aram Aram euer gewā amina-
 dab Aminadab euer gewan naason. Naason
 euer gewan salmon Salmon euer gewan toos
 van raab Hoos euer gewan obeth vut rithy-
 Obeth euer gewā yesse Yesse euer hewā dauid
 den konink En dauid de konink gewā salomō
 vut der vrouwen bethsabee I dye dar was *
 eyn huysurouwe. Die Salomon euer gewan
 toboam en Roboam gewan abia Abias euer
 gewan ofa en Ofa gewan iosaphat iosaphat
 euer gewan iozam en iozam gewan ofiaz Ofi-
 as euer gewan ioathan ioathas euer gewan
 acham Acham euer gewan ezechiaz Ezechias
 euer gewan manassen Manasses euer gewā
 amon Amon euer gewan iosiaz iosias euer ge-
 wan iechomiaz en syne brodere in dem ouer gā-
 ge der babilonier En na dem ouergāge der ba-
 bilonier iechomiaz gewan salathiell Salathi-
 el euer gwan sorobabel Sorobabel euer ghe-
 wan Abiud Abiud euer gewan eliachim Eli-
 achim euer gewan azor Azor euer ghewan sa-
 doch Hadoch euer gewan achim Achim euer
 gewan eliud Eliud euer gewan eleazar Elea-
 zar euer gewan mathan Nathan euer gewan
 iacob iacob euer gewan ioseph den man Ma-
 rien van der is geboeren ihesus: dye dar is ge-
 noempt Christus Ende also all dye geslech-
 te vā Abrahāz bys to dauid werē xiiij geslech-
 te en vā dauid bys to den ouergāge der babilo-
 nier xiiij geslechte en vā den ouergāge der ba-
 bilonier bys to xpm xiiij geslechte. Hū der dat
 geslechte xpi was also do maria dye moder ihe-
 lu was verlaeuet ioseph er dat sy toe hope qua-
 men sy wart geuonden hebbēde in dem liue vā
 dem hilgē geiste ioseph euer er man want hy
 rechtuerdich was en en wolde sy niet nemen
 dat is apenbare en wolde sy hemeliken vrela-
 nen En do hy dachte dese dingē syet die engel
 des herē weseheyn em in dem slaep en sprack
 Ioseph du soen Dauits niet en vruchte dy to
 nemen Maria dyne huysurouwe want dat in-
 er is gebarē dat is vā dē hilgē geyste want sy
 wert gebarē eyne soen en du salt synen naem
 hē ihesus want hy seluen wert heilsam makē
 sijn volk vā erē sundē Dat euer allet is geschy-
 et dat veruult worde dat gesproken is van dē
 herē dorch dē prophetē sprekende Syet eyne
 uincrouwe wert hebben in dē liue en geberen
 eyne soen en sijn naem wert geuocempt Ema-
 nuel Dat is also well gesacht als god mit vns
 Euer ioseph stont vp vut dem slaep ende dē de

als em dye engel des herē hadde gebaden en
 de naem Mariam syne huysurouwe en bekāde
 sy niet bys dat sy gebarē dat is bys in eyne
 tyt die sūder einde is dat welke was nye voer
 noch nae na dē Maria was die beslotē portte
 allepne beslotē dem vorsten Ezechielis xliij I
 eē ystgebarē soē dat is vor we noch na ge-
 ander en was Exodi xiiij du salt my hillich ma-
 kē all ystgebuirt en hy hiet synē naē ihs - ij

Ende do ihesus was gebaren to bethle-
 hem iude In den dagen Herodis des
 koninges Syet de konike quamen vā
 orienten to ihelm seggende Wy is dye: dye
 dat is gebarē eyn konink der ioeden Want
 wy hebben gesyen syne sterne in orientē en sint
 gekomen en an to beden Do dat verhorde die
 konink herodes hy wart bedrouet en all ihe-
 rusalem myt em en vergaderde all dye vorsten
 der priestere en der schribē des volcks en vragē
 de van en wat xps were gebarē En sy sedē em
 in bethlehē iude want also is geschreue dorch
 dē prophetē En du bethleem dat ertrike iuda
 du en byst in geynreleywijs dye myste vnder
 dē vorsten iuda Wāt vut dy verwaer wert vut
 gan eyn hertoch dye dat regirē wert my volk
 ystahell Do vragede herodes hemeliken dye ko-
 ninge en herte vā en vlijtliken die tijt des ster-
 nes dye en was weseheyn en sande sy to beth-
 leem en sedē Gact en vraget vlijtliken na dē kin-
 de en als gy dat hebt geuonden soe verkundiget
 my dat: vp dat ick ock koem en en anbede En
 do sy gehoert hadden den konink: sy ginghen
 ewech vā iherusalē vmb to gaen to bethleem I
 en syet den stern den sy sagen in dem vpgage
 der sōnen: die gink vor en bys dat hy quā dat
 hy stont bauē dat dat kint was En die koni-
 ge segen den stern sy worden veruouwet myt
 seer groter vroude en gingen in dat huis ende
 vūden dat kint myt Marien syn moder en vyl-
 len nedder en anbede en en dedē vp ere schatte
 en offerdē em gauē Golt wioch en myrē En
 sy entfengen antworde in dem slape dat sy niet
 wedder kyē en solden to herodem Dorch eyne
 anderē wech gingen sy wedder in et lantschop

En do sy sick hadden gescheyden: syet de en-
 gel apēbarde sick ioseph in den slape en sprack
 Sta vp en nym dat kint en syne moder en vlu
 in egipten en bliff dat bys dat ick dy segge
 want dat is tokomende dat herodes soket dat
 kint vm dat to weseheyn Hy stōt vp en nam dat
 kint en sijn moder des nachtes en ginck in egi-
 ptē En was dat bis to dē dode herodis vp dat
 veruult worde dat geslecht is vā dē herē dorch
 dē prophetē seggēde vut egiptē heb ik geropē
 mynen soen Doe herodes sach dat hy was be-
 draghen van den koningen: hy wart sere toz-
 nich ende sandt ende doden alle dye kindere:

Dat euangeliū

dye dat warē in beth'lehē en in all erē eynde vā
tven iazē en dat vnder: na der tijt die hy hadde
vernomē vā den koningē Do wret veruult dat
gesecht is vā Iheremia dē prophētē seggende
Eyn stēme wart gehoirt in der hoge dē seh ien
de en wil clagēde Rachel bēschijt er so re a i sy
en wilt niet wēde getoest. wāt sy en sint niet
*leuendich) als herodes doct was: sāt de en
gel apēbarde sik Joseph in dē slape in egypten
spēkende Sta vp en ny. n. dat kint en syne mo
der en ga in dat lāt ysrahel. wāt sy sint doct de
dat sochtē de sele des kmdes. hy stunt vp ende
nam dat kint en syne moder en quā in dat lant
israhel Do hi euer horde dat archilaus regnēt
de in iudea vor herodes sinen vader. hy vuchtē
siek dat hen to gaen. en als hy wart gemaent
in dē slape gink hi in dē lādē galilee en quā i de
stat de dat is gehetē nazareth. vp dat veruult
worde d at gesecht is docht dē prophētē. want
hy wēt gehetē nazareneus **Dat .iiij. ca.**

Ende in dē dagen Iohānes die doepet
quā predikē in der wostenie der ioden
schop en sprak Doet penitencie. want
dat rijk der hēmele is hnt na Dese **Iohānes**
is: van dē geschreue is docht dē propgetē **Ysay**
am seggende Eyn stēme des ropers in der wo
stenie. beroydet dē wech des heren ende macht
recht syne wege. wāt die selue Iohānes hadde
eyne roch van den hare der Camelē en eyn lede
rē goedel vmb sijn lende. en sijn etē weren locu
sīē edder sprēkelē edder walt hōnich Do gīn
gen vyt to em iherusalem en all iudea en all die
rijke vmb die iordan bekēnende ere lunde. ende
do hy sach mēningen der phariseer en saduceer
komēde to sinte dōpe. hy sprak to en. gi geslech
te der slangē natu. **so woerdē sy gehetē docht**
da fenijn erre lunde. hwie wylset uw to vleen vor
den tokomēden tomē. des lesten ordels. Daer
emb makt werdige vrucht der penitēcie. en
niet en segget vnder uw: wy hebben eyne vader.
Abrahā: want ik segge uw dat god is mech
nich van desen steyne to verweckē de sone abra
hams. want die eyre is nu gelecht an de wortel
des boems Eyn yegelic boem die niet en brin
get eyne gude vrucht: dye wēt aff gehouwen
en wēt gelecht in dat ruyt: en wēt wāt ik dōpe
uw in dē water in die penitēcie. mer die na my
is tokomēde: die is starker dan ik. des ik niet
werdich byn to drogen sine schoe: de wēt uw
dopen in dē hilgen geist en in dē vuire. welkes
ntuanck is in sinte hāt en hy dorchtē yninget
syne schuyre en vergadert dē weyt in sijn se hure
iunder dat kaff verbernt hy myt dē vnleslyken
ruyre Do quā Ihus vā galileen in die iordan
to Iohānem vp dat hy wōrde gedoept van em
Iohānes euer verboet em seggēde Ik fall wēt
dē gedoept vā dy en du kumpst to my Ihus at

werde en sprak Lat uw. wāt so betempt ons to
veruullē alle gerechticheit. do let hy em. **En do**
Ihus wart gedoept. to der stunt staich hy vpt
vā dē water. en spēt dye hēmele wōrde en vp
gedaen. hy sach dē geyst gades neddergaende
als ein duue komēde vp enron eyne stēme van
dē hēmel seggēde. dyt is myn luye soen in dem
ik my behage. Dat .iiij. capitel.

DO wart ihūs gevoert vā dē **hijlge** Igei
ste in die wostenie vp dat hy wōrde be
koert van dē duyuēl. **En do hy hadde**
geuastet. xl. dage en. xl. nacht: dar na hūgerde
em En dye becaere neckede sik en sprak to em
bystu dye soen gades: so segge dat dese steyne
wērdē broet. hy antwerde en sprak. Dat is ge
screuē. i dē boek Deutero. i dē. viij. ca. De mi
sche leuet niet alleyn i dē brode. sūder i allē wō
dē de dat gaē vit dē mūde gades Do nā en die
duuel i de hijlge stad **ihelū. en sarte en vp de**
hogede des tēpels en sprak to em Bistu de son
gades so lat dy hnt to rugge aff. wāt dat is ge
screuē. i dē salter. dat hy hefft gebadē sine en
gelē vā dy en sy wērdē dy holdē i dē hēde dattu
villiche dimē voet niet en quettest an eyne stey
Ende ihūs antwerde em anderweeff Dat is ge
schreue. i dē. vi. ca. deuteronomij. niet temp
teer dyne herē god. Euer nam en dye duyuēl
vp eyne sere hogē berch en wylset em alle rijke
der werlde en er glorie en sprak to em Alle dese
dinge geue ik dy off du nederuelst en anbedest
my Do sprak ihūs to em Gank sathanas wāt
dat is geschreue. dyne herē god saltstu anbedē
en den alleyne denē Do wylset en die duiuēl en
spēt die engele nekede sik en deonden em En
do ihūs hoerde dat iohānes was geleuert. hy
scheyde vā dar in galilea. en wylset de stad
nazareth Do quā hy en woende in der stad ca
pharnaū by dem mere in den eynden zabilon en
neptali. vp dat vullenbracht worde dat gesecht
is docht den porphētē ysayā Du erde zabilon
en du erde neptalim eyn wech des meres ouer
dye iordan galilee der heyde dar volk dat dar
gink i de dusternis dat hefft gespen eyn goet
licht. en de dat satē i dē lādē der dūkerheit des
dodes: dē is ein licht opgegāgē Dat na begun
de ihs to predikē en seggē Doet penitēcie wāt
dat rijk der hēmel neket sik. en do ihūs gik by
dē meer galilee. hi sach twe brodere: symonē de
dar is gehetē pete? en adreā sine brod werpede
de nette i dat water wāt sy warē vifshē: en hy
sprak to en. kompt na mi en ik wil uw makē vi
scher d mīschē. en tohāt ūletē sy de nette en vol
gedē em na. en hi voct gink van dar ende sach
twe andere brodere. Jacobum zebedei ende Jo
hānem synen broder in dē schepē myt zebedeo
eren vader wedermakende ere nette. en hy riep
sy. en to der stunt wylseten sy dye nette ende

[Marginal notes in a smaller hand, partially legible, including phrases like 'Ihsus', 'duyuēl', and 'nette']

ten vader ende volgeden em na. en Jhus vmb
ginck all galilea lere in eren synagogen en
predikende dat ewangelium des rijkes en ma
kede gesunt all krankheyt en speckheyt in de
volke. en sijn geruchte vit ginck in all syria. en
sy brochte en alle die dar hadden wedage mit
manicherley supchte en dpe dat weren. beuan
gen myt manicherley krankheyt. en dpe daer
dpe dupuel ynne haddē dpe maenspeke en dpe
gichtige. en hy machde sy gesunt. en wel scha
ren volkes volgde em na va galilea en va deca
poli en van iherusalē en van iudea ende van den
eynden der iordanen.:

Dat v. capittel.

Wende do Jhus sach dat volck: do gink
hy vp eynehogen berch. en do hy was
gan sitten: syne ungere neygeden sich
to em. en hy dede vp sine munt en lperde sy spre
kende. **S**elich sint dy armen in dem geiste wāt
dat rijk der hēmel is er. **S**elich sint dpe sacht
modigē: wāt sy werde besittē dpe erde. **S**elich
sint dpe: dpe dat schien: want sy werden ge
troest. **S**elich sint dpe: dpe dat hūgerē en dor
sten na der rechtuerdicheit: wāt sy sullē werde
gesediget. **S**elich sint dpe barmhertigē: want
en fall nauolgē dpe barmherticheyt. **S**elich sint
dpe die reyn van hertē sint: wāt sy werde god
sien. **S**elich sint die vredeſamē wāt sy werden
geherē dpe soene gades. **S**elich sint die die dat
veruolginge lyden vmbē der rechtuerdicheyt
wylten: want dat rijk der hēmel is er. gy wer
det selich als uw die luyde vloken en veruolgē
en all quaet vp uw seggen en liegen vmbē my:
vūrouet en verheuet uw: wāt uw naē is groet
in de hēmel: want also hebben sy veruolget die
prophete dpe vor uw wāt. **G**y sijt salt der erde
en off dat salt verſwindet in dem als dat weert
gesaltē: soen doech dat vordan niet dan dat
dat werde vpt geworpen ende werde vertredē
vanden mynschen. **G**y sijt eyn licht der werket
dpe stad mach niet sijn verborgen gesat. vp de
berch. en ock entfenget men met dpe lichte to
setten vnder den schepel: sunder vp den lichter
dat sy lichte alle den dpe. dat sint in den huysē
also fall lichte uw licht vor den luyden dat sy
sien uwe gude werke en glorificerē uwē vader
dpe in de hēmel is. **N**iet en wylt denken dat ik
byn komen to breken dat gesette edder de pro
phete: ick en byn niet komen dat ick will to bre
ken sunder to veruullen. **V**orwaer segge ik uw
bys dat vergeit dpe hēmel en erde. eyn bock
staff edder eyn spytze vā eyne boeckſtaue wert
niet wegāen van der **E**e. bys dat alle dinck ge
scheyn sint. **D**arumb welker die breket eyn ge
wēt vā desen mynste gebader. en lperet als dpe
mynschen: dpe wert dpe mynste genoempt in

dem rijke der hēmele. wpe euer deit en lperet die
gebade dpe wert groet genoempt in dem rijke
der hēmele. **E**uer ik segge uw: yllat sake dat
uwe rechticheit niet mer ouerul odich is de der
scriben ende der phariſeen: so en werde gy niet
ingāen in dat rijk der hēmele. **G**y hebet ge
hoert dat gesacht is den olden. **D**u en salt niet
doden. welker euer dodet: dpe wert schuldich
dem gerichtē. sunder ick segge uw: dat eyn ye
gelick dpe dat. vertoert synen broder de wert
schuldich dem ordell. off dpe to synen broder
sprukt racha. die wert schuldich dem rade. en
dpe dat sprukt: geck. dpe wert schuldich des
helschen vuyts. darumb off du offerst dyn ga
ue to dem altaer en dar werstu ghedenken dat
dyn broder heft ichteswat wedder dy: laet dy
ne gaue vor dem altaer. en gae to dem erſt en
de verſuyne myt dynē broder. en dan koem en
offer dyne gaue. sy vijstendich. **D**ynē broder. **I**
dpe entegē dy is: gerade: dpe wyle dat du myt
eyn byst in dem wege. dat dy vyllichte dyn we
derpart niet en leuere dem gerichtē. en die rich
ter leuerde dy de dyner en werst also gelacht
in den kerkenet. **V**orwaer segge ick dy. du en
geyft niet vpt vā dat: bys dat du weder giffst
den lesten quadrantē. gy hebt gelhoert dat ge
secht is. den olden: niet breke dpe ee. sunder ik
segge uw dat eyn. yegelick dpe daer. luyt dat
wijff to begeren. vp der stunt heft hey syne **E**e
gebraken in syne hertē. **E**nde off dy erget dy
recht ouge. **D**ich to lunden to brengen. **I**brick
dat vpt ende wyrt van dy. wāt dat getemet
dy dat eyn verderue dynre leder: dan dat all dy
lijff ga in dat helse vuyt. **E**nde off dy dyne
recht erhāt vererget: sijt sy aff ende wyrt sy
van dy. want dat getempt sich dat eyn vergae
dynre leder: dan dat dat ganse lijff gae in dat
helse vuyt. want dat is gesecht. **E**yn yegē
lick die sijn wijff voelept die geue er eyn boeck
der scheydinge. want ick segge uw dat eyn ye
gelick dpe sijn wijff verleyt dat en sijn dan vmb
sake des **E**e. brekens dpe maket sy to brekē die
Ee. ende die dat nympt. dat verlaten wijff die
brekt die **E**e. **E**uer hebt gy gehoert dat gesecht
is de olden: niet en swere meynēde. sunder gyff
dpe eyde dem heren: want ick segge uw. gy en
selt gants niet sweren: noch by de hēmel want
hy is die throen gades. noch by der erde. wāt
sy is eyn banck synre voete. noch by iherusalē
want sy is eyn stad des grote koninges. noch
swere by dmen hoffde: want du en machst niet
maken eyn hat wit off swart. sunder uwe wort
sollen sijn. **J**a. **J**a. **N**eyn. **N**eyn. want wat mer
is dat kompt van boef heyt. **G**y hoert dat ghe
spraken is **O**uge vmb ouge. **T**andt vmb tandt
sunder ick segge uw. **N**iet wedder staet dem
boesen. sunder dpe dy sleyt an dynen rechter

kyneback: buyt em ok dye andere. En dy mit dy wyl to doende helen in de gerichte en nemē dñe rock: laet em ok dye hoeken ende dye dy dwinget dusent voetstappen. gae myt em dye twe anderē. dye dat biddet van dy de gyff. en dye dat wyl wat lenen vā dy: niet en versogge dat em. Gy hebt gehoert dat gesecht is. hebte lijff dinen naber: en haet dñe viāt. Sunder ik segge uw: hebt lijff uwe viande: en doit waell de dye uw hatē. en biddet vor dye dye uw versuolgen ende ouerlast doen: vp dat gy sint sone ures vaders dye in de hēmel is dye syne sonne leet schynē ouer dye gude en dye quade en leet regenē vp dye rechtuerdigen en vurechtuerdygen. wāt off gy hēff hebben dye uw hēff hebben. welken loen hebt gy. Ok doit dat niet de apenbar sunder. en off gy alleyne grootet uwe brodere. wat do gy mere. doet ok dat niet de heidē. Darumb sijt vullēkomē als uwe hemmelische vader is vullēkomen.

Dat. vi. capittel

Hoet uw dat gy uwe rechtuerdicheyt. dat sint uwe guede werken. niet en doet vor de mynschē. dat gy werdet gelyen vā en: off gy hebt gepnē loen by uwe vader dye in de hēmel is. Darumb als du gyffst eyn almynnen: niet en willest sungen vor dy mit dem hōrne als dye gylfener doet in de synagogen en in de strate: vp dat sy werde geert van de mynschē. Vorwaer segge ik uw: sy hebben entfagen erē loen. wāt wāner du gyffst eyn almynnen: dat en fall niet wētē dñe luyterhāt: wat dñe rechterhāt doit vp dat dñe almynnen sint in heymelicheyt. en dñe vader dye dat suyt in verborghē dñe loent dy. en wāner gy bedet: niet en werdet als dye gylfener dye dat hēff hebben staende to beden in de synagoge en winkelen der strate: vp dat sy werde gelyen van den mynschē. Vorwaer segge ik uw: sy hebben entfagen eren loen. Sunder wāner du bedest soe gae in dñe kamer en beslyt dñe doet na dy en bede to dñe vader in verborghēheit. en dia vader dye dat suyt in verborghēheit: dy loent dy des. En wāner gy bedet: niet en wilt xel spreken als dye heidē doen: wāt sy meynen dat sy werde wēhoert in erē well spreken. darumb niet en wilt en werde gelyek. want uwe vader wet wat uw neet is er dan ghy bydet. Darumb solt gy also beden. Vader vnser dye du byst in den hēmel: gehilliget werde dñe naem. Tho koem vns dñe rijk. Dñe wylle dye werde: als in dem hemel en in der erde. Onse dagelike broet gyff vns huyde. En vergyff vns vnse schult: als wy vergeue vnser schuldigern. En en leyde vns niet. dat is en laet vns niet geleyt werde. In bekoringe. niet dat wy niet bekaert solen werde: dan vā der bekoringen niet verwon-

nen en werde. Sunder verlose vns vā den quaden: amen. Want off gy vergeuet de mynschen erē sunde en uwe hēmelische vader vergift uwe missedaet. vergeuet gy euer niet den mynschen noch uwe vader vergift niet uwe sunde. Ende als gy vastet: niet en wilt werden als dye gylfener: drolich. wāt si vermystellent er angesicht dat sy schynen. **den mynschen.** off sy vasten. Vorwaer segge ik uw dat sy hebben entfagen er loen. sunder als du vastes so salue dñe hofte. **dat is so tone dñe angesicht off du vrolich werst.** lende wassche dñe angesicht vp dat du niet en werdest gelyen dat du vastest den lude sunder dñe vader dy dat is in verborghēheit. En dñe vader die dat suyt in verborghēheit de loent dy. Niet en willet uw vergadere schatte noch guet in dye erden dat dye rypen ende die motten dat verwoesten. ende dat dat dye dñe vryt grauen ende stelen: sunder vergadert uwen schat in de hēmele. dat en noch dye rypē noch dye motten verteren. ende daer en dye dñe vryt en graue noch en stelen. wāt dat dñe schat is: dat is ock dñe herte. Die lichte dñe syues is dñe oge. Is dat sake dat dñe ouge. dat is dñe gude meynonge. were eynuoldich all dñe lijff wert lecht. Vere euer dñe ege eyn schalk: so weet all dñe lijff vul duysteris. dat ymb off dat licht dat in dy is: is duyster: woe vele groter werde de selue duysterisse. Ne mant mach dñen twen heren. edder den eynē hatet hy: ende den anderē hēff hy leff. Off hy beholt de eynen ende versmaet den anderē. Gy en moget niet denē gade ende dem schatte. dat ymb segge ik uw: niet en sijt sozchuoldich uer selen. **dat is uwe licham.** wat gy etc. noch uwem liue dat gy dat cleydet. Is dan niet dñe sele meer dan dye spysse: ende dat lijff meer dan dye cleydet. Hyet an dye vogele des hemmels: wāt sy en seyen noch en meyen niet noch en vergadere in dye schuren: en uwe hēmelische vaeder dye spysse sy. syn gy niet meer dan sy. Wāt welker uwer mach gedēnkē to togeuen synre substācien eynē ellenbogē. En warumb sy gy sozchuoldich vā den cleydet. Merkt de liliē des ackers in welker wise sy wassen. sy en arbeide noch en spinnē niet. dan verwaer ick segge uw: dat Salmon in all synre glorien niet bedekt is wordē als eyn vā desen. Wāt off dat hoy des ackers dat huyde is: en wert morgen geleht in de backouen god cleidet: wōll me uw eyns cleyne glouen hy cleyden fall. Darūb niet en wilt syn sozchuoldich sprekēde: wat etē wy off wat drinken wy: off wat mede werden heyde. dñe die vorlichticheit gades niet en ge louē to wesen vp erde mit de mynschen. want uwe vader weet dat gy behouet. all dese dyngē

Darumb to de erste soeket dat rijk gades en sy ne rechteuedichheit en all dese dinghe sollē uw to geuogē werden Darūb niet en wilt sijn soezh uoldich an de moegē: wāt die moegendach besorget sik seluē. De dage genogēt sijn vol heyt *dat is sijn soezhuoldicheit. **Ca. viij.**

Aet en wilt odelē vp dat gy niet ge odelē en werdet. Niet en wilt verdoemen vp dat gy niet en werden verdoempt. wāt myt de odelē dar inne gy verodelt: werdet gy verodelt. en mit der mate dar gy mede vyt meter: wēt uw weder gemetē. Wāt wat sustu dat kaff in de oge dys broders: en en sypst mit de balkē in dinē oge. **Off** in we'kerleirwis sprekestu to dynen broder: broder beyde enwemich ik wyl dat kaff vyt wepē vyt dynē oge: **Sijns** sener: to de erste wijp vyt de balkē vyt dynen oge: en dan salstu ock vyt wepē dat kaff vyt de ogeu dyns broders. **Niet** en wil geuē dat hilige den hūden. ***dat is de quade en verharde mynsche i sūden.** Inoch en werpt niet uwe edell gesteyte vor die swijn dat sy sy villichte niet en en wretēdē myt eē vōtē: en sik dan vmbhyren en toritē uw. **Biddet** en uw sal wēdē gegeuen soekt en gy sōlt vīndē: klopt en uw sal wēdē vpgedaen. **Wāt** eyn yegelik de dar biddet sal ēt fangen: en de dar soekt de vīndet: en de de dar klopt weert vpgedaen. **Off** welck minsche is van uw: off en sijn soen biddet vmb eyn broet: giffte hy dan em eynē steyn? **En** off hy en dan byddet vmb eynē visch: weckt hy em dan eyn slāge? **Kneyn** hy en deyt des niet. **Darumb:** na de gubose sint en bekēnet gude gaue to geuē uwen soen: wo well met uw vader di: in dem hemel is giffte gude gaue de die en biddet. **Darūb** all dye dinghe dye gy wilt dat uw dye mynsche doen: die doet en ok in geliker wyse: wāt dyt is de eē en de prophete. **Gaet** in doer de eyngē portē. ***dat is dor dat me testamēt.** want wijt is dye portē. ***der sūden.** leu breyt is de: wech de dar leydet to der verdoemnis: en well sint de dar ingaen doerch sy. **Wāt** enge is de portē en smaell is de wech de dar leydet to dem leuē en wemich sint die en vīndē. **Myt** vliere hōdēt uw vor dye valsche propheten: die to uw komen in den clede der schape: wāt inwēdich sint sy gripende wulue. **Dā** erē vruchtē bekennet sy: en lisen sy mit vā de doernē die druue: en van den dūtelen die vīgē. **Also** eyn yegelik gud toem t rīngēt gude vrucht: sūder de boese boem brīget quade vrucht: die gude boem mach niet brīngē boese vrucht: noch die boese boem mach brīngē gude vrucht: eyn yegelik toem die niet en brīnghet eynē gude vrucht: de fall wēdē affgehōwē en gelecht i dat vuit. **Darūb** vā eē vruchtē bekēt sy: niet all dye dar sprekt to my here here fall gaen in dat rijk der hēmele. ***vmb** dat hy al

lein die geloue bekēnet en mit de werkē niet en vullenbrēget. **Sunder** die dar deit de wylle mys vaders de i de hēmel is: de selue fall gaen i dat rijk der hēmele. **Dele** wēdē spreken to my in de dage: here here prophete de wy niet in dynē naem: en vytwoepē wy niet die diuuel in dynē naem: dede: wy niet well creffte in synen naem. **En** dan spreke ik to en: nu en hebbe ick uw bekant: gaet ewech vā my alle de dar don boefheit. **Darūb** eyn yegelik de dar hoirt dese myne wort en dar na doit: die wēt gelyck de wylle māne die sijn huys bowet vp de steyn en die regē kompt en die vlode komē en de wnt weyde en vallē in dat huys: en d at en velt niet wāt dat was grūtualste gebowet vpeynē vastē steyn. **En** eyn yegelik dye dar hoirt dese mine wort en sy niet en deit: de wēt gelyck de geckē māne de sin huys bowet vp de sant en de regen velt hīraff en de vloet kupt en de winde wepē en vallen in dat huys: ende dat huys velt ende sin vall was groet. **En** dat geschach do **Jhs** hadde vullēbracht dese word: dat volck wonderde sich auer syne leere: wāt hy was sy leren de als eyn mechticher ende niet als dye scriben ende phariseen. **Ca. viij.**

Ende do **Jhus** was nedder gesteyge vā de berge: wil volks volchden em na: en syet eyn vptsittich mynsche quam ende antede de seggēde: o here du mochst my waell reingē off du wilt. **En** **Jhs** vptstreckede syne hāt en vōrde en spreke de **Ik** wyl: werde gereingēt. **Ende** vā stunt an worde hy gereingēt vā syne vptsitticheit. **En** **Jhs** sede em: syet dat du dat nymāt seggēt: **sunder** gae en bewyse dy de priester en offer de gaue die moises gebōet toe eynre getuchnis. **En** do hy was ingegāgē to **Capharnaū**. **Ceturio** genck to em en bat en en sede: o here myn kint licht gichtich in mynē hu se en wēt quellick gepmiget: en **Jhs** sprach to em: ick wil komen en wil dat gesunt maken ende centurio antworde ende sprach: o here ick en byn niet werdich dat du ingaest vnder min daeck: **sunder** sprick alleynē eyn wort en myn kint wēt gesunt: want ick byn eyn man ghy sat vnder macht ende hebbe titter vnder my en ick spreke to desē: gae: ende hy gept: ende toe de anderē koem ende hy kumpt: ende to mynē knechte do dat: ende hy deit dat: ende doe **Jhs** dat hoirde hy verwonderde sich en sprach to de dye em nauolgheden: **Dorwaer** segge ick uw: **Sulken** gelouen en hebbe ick niet geuonden in ystahell: ende ick segge uw dat wil koemē werden van dem oesten ende westen ende werden rusten myt **Abraham** **Ysaac** ende myt **iacob**: in dem rijke der hēmele. **Sunder** die sone des rikes werden vyt ghewoerpen in dye vyterste dypsternisse: daer fall wesen schrien ende

knerlinge der tēde. en Jhūs sprak to Centurio
 Ga. di gesche als du heest gelouet. en dat kint
 wart gesunt to der stūt. Ende do Jhūs was
 komen in dat huis Petri. hy sach syne sweget
 sche liggē en hebben dat kalde. en hy toirde eē
 hāt: en dat kalde verlyet sy. sy stont vp en dien
 de em. En do dpe auent quā: sy brachtē em vell
 mynshē dpe dar hadde de dupuel. en hi wart
 vut dpe geiste myt eynen worde: en mackede sy
 gesūt all dpe gēne dpe dar quaet hadde vp dat
 veruult worde dat gesecht is doch dē prophe
 tē Psalam. hy nam vnse vngelundicheyt ende
 droch vnse krāchēit. Do euer Jhūs sach vell
 volcks vmb en: do geboet hy syne iungeren to
 gaen ouer dat meer. en eyn vā dē scribē. dat
is vā den gelypēdē. Inck to em en sprak. meys
 terik nauolge di war du geist. en Jhūs sprak
 to em Die ruffe hebben kulē en die vogele des
 hemmels neste. sunder dpe soen des mynshen
 hefft niet dar an hy sijn hoest rustet. En eyn
 ander van syne iungerē sprak to em. Here laet
 my gaen en begraue mynē vader. en Jhūs sprak
 to em. volge my en laet dpe dodē begraue ere
 dodē. En hy ginck vp in eyn shepekim en syne
 iungerē volgedē em na. En syet eyn groot stoom
 quā in dat meer. also dat dat shep wart bedec
 ket myt dē vloedē. en hy slyep. en syne iungere
 ginge to em en weckedē en sprekedē. Here ma
 ke vns gesunt wy vergaen. En Jhūs sprak to
 en. Gy kleyne vā gelouē wat vruchtet gy uwē.
 Do stont hy vp en geboet dē windē en dē mere
 en eyne grote stillinge wart gemacht. des wr
 wunderden sich dpe mynshen en sprakē. wy is
 dpe. want dpe windē en dat meer sint em ghe
 hoersam. Ende do he was komē ouer dat mer
 in dpe lantschop der gerasenen dar gemoten
 em twe mans vytkomen van den grauen beset
 ten van dē dupuel. en wete sere weder. also dat
 nyman mochte gaen doch dē wech. en desse
 repen en sechten. Jhū du soen gades wat is
dy ende vns. Du bist er dat tijt is gekomē hie
 vns to pinigen. dat is vor der tijt des lestē oē
dele. En was euer niet verre van der stede eyn
 kudde off samelinge weler werken. en dpe duuel
 badē en seggēde. off du vns van hie vut wy
 pest. wyse vns in den hoep der werken. ende hy
 sprak to en. gaet: en sy ginge vut in dpe werken.
 En syet all dpe hoep myt groter grimmicheyt
 ginck en verdrenkede sich in dem mere. En die
 hūde vluwē ende gingen in dpe stad ende ver
 kundigden alle dese dingen. ende van den dpe
 dar hadden dpe dupuele. Ende syet all die stad
 gink vut tegen Jhesum. vmb eyn ere to don.
 ende do sy en segen sy baden en dat hey ginge
 van eren eynden. want sy syck syne vwer
dich bekanden.

Dat ix. capittel.

Ende Jhūs ginck in eyn schyp en roet
 ouer dat meer. en quā i syne stad. Ca
pharnaū. en syet sy brachtē em eynen
 gychigen liggende vp dē bedde. en als Jhesus
 sach eren glouen: hy sprak to dē gichtigen. soen
 hebbe gelouē: dpe sunde werde dy wegeuē. En
 syet eyn depls vā den scriben spreken vnder en.
 Dese blasphemēit god. En do ihūs hadde ge
 sphen ere gedankē: do sprak hy: wat denckt gy
 quaet in uwen hertē. Wat is lichter to seggen
 dyne sūde werde dy wegeuē off sta vp en gae.
 Met dat gy wete dat dpe soen des mynshen
 heft gewalt de sūde to wegeuē vp der erde. Do
 sprak hy to dē gichtigen. sta vp: ende myn dyn
 bedde en ga in dyn huys. en hey stont vp ende
 gink in syn huys. En dat volk dy dat segen sy
 vruchtē sik en glorificerēde got. de dar heft ge
 geuē sulke gewalt dē minshen. En do Jhs
 gink vā dar: hy sach eynē myschē sitēde an dē
 tolle myt namē Matheus. ende hy sprak to em
 volge mi na en hy stōt vp en volgdē em na. En
 geschach als Jhs at in dē huse. Mathei. syet
 vell der apēbar sundere en sunder quemen ende
 eben myt Jhesu en myt synen discipulen. en dpe
 pharisei segen dat: en spraken to synen iunge
 ren. uwe meester war umb et hy myt den apen
 baren sunderen ende sundere. Ende Jhūs hoer
 de dat en sprak. Dem gesunden en is niet noet
 der arsten: sunder den syeken. Gaet ende hert
 wat dat is: ik wyll dpe barmherticheyt en niet
 dat offer. want ick en koem niet to effchen die
 rechtuer digen: sunder dpe sunder. to peniten
cie. Do gingen to em dpe iungere Johāms
 seggende. war vmb wy ende die pharisei vastē
 sterliken ende dyne iungere vasten niet. Ende
 Jhūs sprak to en. Wogent dpe sone des brude
 gams drovich syn die wile die brudegā is myt
 en. Euer die dage komē dat die brudegā wert
 genomē vā en en dā so sollē sy vastē. nymāt en
 lecht dat stuck des nyen dokes an ey olt cloyt
 wāt dat benimpt de walgestaltis en de schoē
 heyt vā dē gewāde en de snit weert erger. noch
 sy en leggē dē nyē wijn niet in de olde vate. an
 ders die vate wordē to brakē en die wijn wor
 de vgate en die vat uderuē. sūder si leggē dē nē
 wijn i de nye vate en beide wēdē si behoidē. Do
 hi sprak to en dese dinge: syet eyn vorse snelde
 sik en anbedde en en sprak. here myn dochter
 is nu doet sūder kū en leg dijn hāt vp se en se
 fall wēd leuē. en ihūs stūt vp en uolgedē em en
 syn iungerē. en hiet een wyff de daer hadde ge
 hat. xi. iae dē bloetgāk de gink to rugge bi en
 en torde dē zoem sijnē mārels en se sprak in ee
 seluē. off ik allene tove sinē mārel ick werde ge
 sūt. en ihs knēde sik vm en sach se en sprak. Do
 che geloue. dijn geloue hefft di gesūt gemacht

en dat wijf wart gesūt i der stude. en do ihūs
 was komē i dat hus des vorstē en hadde gelyc
 do piper en de tolopinge des volcs. do sprak hi
 Gaet vit wāt die dochter en is niet doet sund
 sy sleept. en sy trespottede en. En do dat volck
 was ewech gegae: hy gink in en helt er hant
 en sprak Dochter sta vp. en die dochter stont
 vp en dese mere gink vit i alle lāt. En als ihs
 ewech gink: twe bliden volgede em ropēde en
 sprekēde. du son dauid's verbarne dy vnser. en
 do hy was komē i dat hus die blinde nekeden
 sik to em. en ihs sprak to en Gelouet gi dat ik
 uw dat mach doen. Sy sprekē to em: o here ia
 Do wirtde hy er ogē sprekēde. na uwē gelouen
 moet uw geschie. en er ogē wordē vpgeda. en
 ihs drouede en en sede. syet dat dyt nymāt en
 were. sūder sy ginge vit en verkūdigde en i alle
 lande. en do sy werē vit gegāgen: syet sy broch
 te em eynē stūme die dar hadde eynē duuel. en
 do hy hadde ritgeworpen dē duuel die stūme
 sprak en dat volck wūderde sik sprekēde. Bulks
 en is nie geschē i israhel. en die dūkelgude spre
 kē In dē vorstē der duuele werpt hy vit die du
 uel En ihs vmgink all dese stede en castelle le
 nēde in erē sinagogē en predikede dat ewange
 liū des rijcks en makde gesūt all krankheit en
 all sykē Sūder do hi sach dat volck hi verbarne
 de sik eret: wāt sy warē wemoiet en legē als de
 schape die gepnē her dē en hadde Do sprak hy
 to sine iūgerē. des arns is vell. dat is der gere
 is vel die to der gloue beqme sint vefāge to wer
 de. en wemich sint der arbeider. dat is der gere
 die dat volck dē rechtē wech vndwysē. Darūb
 bidet den heren des arns. dat hy sende in sy
 nen arn arbeider.

Ca. 9.

Hnde hy riep to samē sine twelf iūgerē
 en gaff en gewalt auer die vnreynē gei
 ste dat sy die vitworpe en gesūt mak
 te all vgesundichheit en all sickdom. en dyt sint
 die namē der twelf apostel. die erste Symon
 die dat heet Petrus en Andreas sin broder Jacob
 *eyn son zedei. Johannes sin broder Philip
 pus en Bartholomeus Thomas en Matheus
 die apēbar sūder Jacob *eyn son. Ialpheus. ende
 Thadeus Symō cananeus en Judas scarioth
 die en wriet Dese twelf sande ihs en geboet
 seggēde en In den wech der heide en gaet niet
 en i die stede der samaritanē en gaet niet Euer
 gaet to dē schape des huses israhel de vergāge
 en verloerē sint. en gaet predikē en sy rekt dat
 sik neket dat rijck der hēmel Heilet die krankē
 werket de dode. reimiget die vitsettigē. werpt
 vpt die duuele. vmb niet hebt gi dat entfāgen
 vmb niet wedergeuet dat Niet en wilt besitten
 golt en siluer. en gelt an uwē bygoede sē. noch
 en wilt niet mit uw dragē tasselē als gy auer
 wech gaet. noch twe rocke. noch scho. noch w

de. wāt wurdich is die arbeider. dat is dy pre
 diker. Ihs etes En i welcher stad off castell
 gy igaen. vraget wie wurdich sij. dat is gelo
 uich en vā gude geruchte. i der stad En bliuet
 dar myd bys dat gy vitgaet. to predikē in an
 derē stede. wāt als gi igaet i dat hus so groet
 dat hus sprekēde. vrede sij desem huysē En off
 des dat hus wurdich were: so koem uwe vrede
 vp dat hus Euer is dat hus des niet wurdich
 uwe vrede wederkyre to uw En eyn yegelik de
 uw niet entfanget off uwe woort niet en hoirt:
 gaet vit vā dē huse en vā der stad en slaet af dē
 stoeff vā uwē vore en to eynē getuchnis. wāt
 si uwer etfēcknis niet wurdich en sint geweest. I
 Dozwar segge ick uw dat weert verdrechlike:
 dē lāde sodoma en gomorre an dē dage des *
 leste. Iordels dan deser stad. Syet ik sende uw
 als schaep i dat middel der wulue. dat is der
 scribē en pharisee. Darūb weseet wijsē als de slā
 ge en eynuoldich als de duue Sūder hodet uw
 vor dē mysche: wāt sy leuerē uw i erē rad en i
 er synagogē. sy geisēle uw en gi werdet geuort
 to den koringē en to dē richterē vmb mynē wil
 le. uw to dē dode to vordelē. en als si uw leue
 rē: niet en wilt gedenkē wo en wat gy spreken
 solt: wāt to der stūt weert uw gegeuen wat gy
 sprekē: wāt gi en sint niet de dar sprekē: sūder
 die geist uwes vaders de spickt i uw Eyn bro
 der die fall den anderē leuerē i den doet. en dye
 vader dē son. en die sone sollē vpsae regē er ol
 derē en pingē sy to dē dode. en gy werdet i eyn
 haet allen luden vmb mynen naem Sūder wye
 dat vulherdet bys an dat eyde: di weert behol
 dē Sūder als sy uw vruolgē in deser stad: so
 vlyet i eyn ander Dozwar segge ik uw gy vru
 endet niet die stede yrahel. mit uwer pdica
 te. Ihs dat koempt die son des mysche Dye
 discipel en is niet en bauē dē meester: noch dye
 knecht bauē synē herē Dat is genoch dē disci
 pel dat hy sij als syn meester. en die knecht als
 sijn herē Off sy dē vader des huifgesindes. dat
 is eyn. Inomē beelzebuck: wo wil niet syn huif
 gesinde Darūb en wilt sy niet vruchten: want
 niet en is bedeckt. in desen leue. I dat en werde
 apēbar: noch so hemelikē dat mē niet en sal we
 re. in dē getichte des lesten ordels. I dat ik uw
 segge i der duisternis: dat segget in dem lichte
 En dat gy hebt gehort i den ore: dat prediket
 vp den dake. en niet en wit sy vruchtē dye dat
 dode dat lijff: sūder die sele en mogē sy niet do
 dē. sūder noch niet vruchtē den dye dat de sele
 en dat lijff mach wylsē i dat ewige vuur: wer
 dē niet twe musschen verkofft vmb eynen hel
 linck. en eyn vā en velt niet vp de erde: sūder
 uwen vader. Sūder dye haer uwes hoef des
 synt alle getalt. darumbe en wylt niet v ruch
 ten ghy sint better dan veyll musschen. daer

vmb: eyn ygelick dyc my bekent vor den luyde
 en ik bekenne en vor mynē vader die in dē hem
 mel is. **S**ūder eyn ygelick dyc mynre wsfaket
 vor dē mynschen: en ick wsfake spntē vor minē
 vader dyc dar is in dē hēmel. **N**iet en wylt den
 ken dat ik sy komē to sendē dē vrede * in dē sun
 dē. **L**yp die erde: ik byn niet komē to senden den
 vrede: **s**under dat swert * dat dē vrede scheydē
 fall. **W**āt ik koem to scheydē den mynschē wed
 der syne vader: en dyc dochter wedder de mod
 en dochter wijsf wedder die swegerelchē: en dat
 hufgehinde sollen werdē viāde des vaders des
 huysgehindes. **D**yc met lijff hefft vader en mod
 dan my: dyc en is niet mynre werdich. **E**n die
 dar lijff hefft dē soen off die dochter hauen my
 dyc en is niet mynre werdich. **E**nde dyc niet en
 nympt myn cruce en my nauolget: de en is my
 re niet werdich. **D**ie syne sele * dat is sijn tijt
 lik leuē. **I**ymt: die verluyft sy en die sine sele we
 luyft * dat is: dyc tijtlike leuen versmeit. **I**ymbe
 my: die vmt sy. **D**ie uw entfaget die entfaget
 my: en wie my entfaget: die entfaget dē die ni
 gelant hefft. **D**ie dar entfaget dē propheten in
 dē namē des prophetē: die entfaget dē lon des
 prophetē. **E**n die dar entfaget dē rechtuerdigē
 in dē namē des rechtuerdigē: dyc entfaget dē
 loen des rechtuerdigē. **E**n eyn ygelick dyc dar
 gyfft eynē druck eynes kelkes waters eyuen
 vā desē mynstē alleynē in dē namē des discipels
 voorwar segge ick uw: hy en verluyft niet syne
 loen.

Dat .xi. capittel

Ende dat geschach do ihūs dese * din
 gen. **H**adde vullbracht do geboet hi
 syne twalff iungerē en ginck en wech
 dat hy lperde en predickde in erē stedē. **S**un
 der do Johānes hadde gehort in dē kerken
 dyc werk xpi: hy sande twe vā syne iungeē en
 sprak to en. **B**istu die dyc dar is tokomēde: of
 beydē wy eyns anderen. **E**n ihūs antwerde en
 sprak to en. **G**aet en verkūdiget Johāni die din
 ge dy: gy hebt gelyen en gelyciz: dyc blinden
 die syen: dyc lamē gaen: die vylsetigē werden
 geremighet: die douen horen: die doden staen
 vp: die armē werdē vnderwilt in der warheit
 * to hebbe dat rijk der hēmel. **E**n hy is salich
 dle niet en wert geschāt in my * dat is dē niet
 en twiuel vder der mynscheit: de goetheyt in
 my to wesen. **S**under do sy werē en wech ghe
 gangē. **I**hūs begunde to seggē to dē volke van
 Johānes. **W**at ginget gy vylt in dyc wolkemie
 to syen. **E**yn wet beweget vā dē wīde. **O**ff wat
 ginget gy vylt to syen. **E**ynē man myt weken
 gewāde geleidet. **S**yet dyc dar geleidet sint
 myt wekē gewāde: in dem huysē der koninge
 synt sy. **O**ff wat ginget gy vylt to syen. **E**ynē pro
 phete. **J**a ik segge uw: hy is mer dan eyn pro
 phete. **D**ese is: dat vā geschreue is. **S**yet ik sen

de uw mynē en zell vor dyn augeficht dyc daer
 vor bereit dynē wech vor dy. **V**orwar segge ik
 uw: vnder dē souē der vrowē en stōt dy grotter
 vp dan Johānes baptista * **s**under god dyc vā
 der tuetrouwē gebarē is. **W**e euer de muste
 is in dē rijke des hēmels: dyc is grotter dan hy.
Sūder vā dē dagē Johānis baptisten bys nu:
 dat rijk der hēmele lydet noet en die geweldy
 gē * dat is die deme gewalde en begerden ewe
 wallusts afreckē. **L**ecouē dat. **W**āt all de pro
 phete en ee bys to iohānem prophetē: en off
 gy en wilt entfagen: hy seluē is helias: die dar
 is tokomēde. **D**yc oren hefft to hōrē die hōre.
Wem fall ick euer gelick achtēn dyc gellocht
 * **der boeserē.** **D**at is gelick dē kinderē dyc dar
 sittē vp dē marekde dyc dar ropē eē medgelikē
 seggende. **W**y singē uw en gy en springet niet
 wy beclagē uw en gy en schriet niet. **e**uet iohan
 nes quā: mer niet etende noch drinkende en sy
 sedē hy hedde dē duuel. **D**yc soen des mynschē
 quā etēde en drinkēde en sy sedē. **S**yet eynē vte
 ter en eynē wijndruker en eynē vrunt der apen
 barer sunder en sundere en dyc wijsheit * ga
 des en iohānis. **I**is gerechtuerdiget vā erē sonē
 do begūde ihūs to verwyte den stedē in dē wel
 le syne kracht weren geschyēn dat sy niet en
 haddē gedaen penitencien. **w**e dy chorozaam:
 we dy berthapda. **w**āt off in thiro en sidone we
 rē gedaen dyc crasttē: dyc dar synt gedaen in
 uw: sy hedden gedaen penitēcie in hare cleyde
 en in asschē. **i**odoch segge ik uw: **w**el er wert
 vergeuē: tyro en sydone in dē dage des getich
 tes dan uw: en du capharnaū: **w**erhogestu dan
 dy bys in dē hēmel. **d**u stigest nedder bys in dē
 helle. **w**ant off in zodoma weren geschyēn dyc
 crasttē die dar sint geschyēn in dy: **s**under twy
 uel sy weē noch huydē vp desen dach. **i**odoch
 segge ik uw: dat vergiffliker wert dem lande
 der zodomiden in den dage des getichtes dan
 dy. **I**n den tijden ihūs antwerde en sprak. **O**
 vader here hēmels en erden: ik bekenne vor dy
 dat du hefft verborgē dese dinge vor dē wylsen
 en dē wetigē en heuest sy geapebart dē cleynē
 ia vader wāt dat also was begehelic vor dy.
Alle dinge synt my gegeuē vā mynē hēmelshē
 vader en nymāt bekent dē scen anders dā die
 vader en die vader en wert niet bekant anders
 dan vā dē soen en deme dat dyc soen wyl apen
 barē. **K**ompt alle to my gy die a: beydet en gi
 die beswert sint. **i**k wyl uw entladē en verlichtē
 Nempt vp uw myn ick en leet vā my wāt ik
 byn sachte en oetmodich van hertē ende gy vi
 der raste uwer selē. **w**ant myn tock is sachte en
 de myn torde is lichte.

Dat .xii. ca.

En der tijt ginck ihūs an den sabboth doe
 dat koem ende syne iungeē hungerde en
 sy begunden tho wriuen dyc aet: ende tho eten

En de phariseen sa zē dat en sprakē to em Siet
dijn uingerē doen dat dat en niet en geboort to
doen des sabboths En he sprak to en hebt gy
niet gelese wat Dauid dede do em hūgerde en
de mit en waē in welkerwijs he gink in dat
godes huis en at de broet der voeleggūge de
en niet geboordē to etē noch dē genē de myt em
warē sūder allene den priesterē Hebt gy niet
gelese in den gesette dat dye priester des sab
botts to brakē dē sabbot in den se ere hātwerk
doen. Inde tēpel en sijn sūder sūde en ik seg uw
dat dese meer is dat bin ik seluē dan de tē
pel. euer off gy wistē wat et is ik wil de barm
hertichit en niet dat offer. gy en hadde niet v
domet de vnschuldige wāt die soē des minschē
is ok een hēre des sabbotts En do he was en
wech gegāē he quā i ere sinagogē en dar was
en mā de hadde een dore hāt en se vrageden
en offe id getemede gesūt to makē des sabbotts
vp dat se em begripē en beclagē mochtē. sūder
he sprak to en Welk mā is vā uw. de dar he f
een schaep en offt dat valt in een kule des sab
botts. haelt he dat niet en trekt dat vp. Wo w
le meer die mēsche is beter dan dat schaep. Al
so geboort oek wol to doen in den sabboth Doe
sprak he to dē mēschen. strek vyt dijn hāt En
he strekde se ende se wart wedergege. iē der ge
sūtheit als de āder. Euer de phariseen ginge
vit se makēde raet weder en. wo se em verliesē
mochtē en to den dode brēgen En Jhūs wyste
dat en schede sik vā daer. en veel. kraken. Lu
uolgedē en en he makēde se all gesūt. en he ge
toet dat se em niet makēde apēbaer vp dat ver
uult worde dat gesecht is dor Phaiā dē proph
tē in sinen. rli. ca. I spreke dē. Syet in sijn kint
dat ik heb vituer corē. mijn lieff daer in ick ene
waelbeuallē heb miner siel Ik set mijn geist vp
en en voertkūdiget dē lude dat orde. He en ky
vet noch en wept niet noch nemāt en hort sijn
stōnen in den strate Dyt gēslagē riet tobreht
he niet. en dat bernende vlas doet he niet vpt.
bys dat he vitwerpt dat ordel to der auerwil
linge en dye lude hopen in sinen naem Do
wart em gebracht een mā dye was stum ende
blint. en dese hadde den diuel in He maekde
em gesunt also dat he sprak en sach En all dat
volk verwūderde sik en sprakē Is dit dan niet
dye soen dauids. En die phariseen hoerdēt en
sprake hy en werpt niet vpt die diuele āders
dan in belzebuk den vorsten der diuele. sūder
Jhūs wyste ere gedachte en sprak to en. Een
ygelik nke in sich gedeelt wert vergaen en een
ygelik huys offte stad gedeelt in sich. testeyt
niet En off sathanas sathanam vptwerpt. soe
is hy gedeelt weder sik. daerumb in welkelwi
se testeyt sijn rnk. Ende off ick in belzebuk vpt
werp den diuel. uw sone. dat sint de aposto

len van uwen ioedschen gesechte sijn was ma
cht werpen se vpt den diuel. daerūb werdē se
uw richters. sūder off ick inde geyste godes
vptwerpe dye diuele. darūb dat nke godes
niet deser werlt. mer der ewicheyt. Ikomt in
uw. euer in welkerwijs mach yemāt ingāē in
dat huis des starkē. dat is des diuels. ende
berouen sine vate. hi en hefft erst den starken
gebundē en dan berouet hy sijn huys. Die niet
en is myt my dye is weder my. en dye niet ver
gadert myt my. dye verstroyet Daerūb seg ik
uw. een ygelike sūde en godes lasteringe wert
vergeuen den mēschen. mer dye geyst der laste
ringe en blasphemye wert niet vergeuē. dat
is wāneet eyn myt vpsat god blasphemert. I
en de daer. sprikt weder den sone mēschen dat
wert em vergeuē sūder die daer sprekt weder
den heyligē geyst. dat is tegē sijn gotheit sū
der dye mēscheit. I dat en wert em niet verge
uen in deser werlt noch inder tokomēder. Ma
ket den boom gued en dye vrucht guet. off ma
ket den boom quaet en sijn vrucht quaet. want
de boom wert bekāt vpt der vrucht Gesechte
der slāgen in welkeret wyse moget gy spwken
gued. na den gy bose sint. Want vpt auer vlo
dichyēt des hertē sprekt dye munt. een gued
mēsche vā sijnē guedē schatte. dat is van sine
guedē wille. I voertbrāngēt gued. en die quade
vāden quade schatte voertbrēget quaet. Wāt
ik seg uw. dat een ygelik vnutte wort dat de
mēschen spreke. se sullē geuen rekeninge daer
van in den dage des. I lesten. ordels. want vpt
dinen woerdē werstu gerechtūdiget ende vit
dine woerdē werstu verdomet Do ēt werdē
en sōmige vāden schribē en phariseen en sprakē
Meyster wy willen sijn een teke van dy. Hi āt
werde en sprak to en. Dat quade en ebrekyge
gesechte dat soket een teken ende geyn teken
en wert en gegeuē dan alleē dat teke ione des
prophetē. Wāt als Jonas was in dē buke des
waluisches drie dage ende drie nachter. alsoe
wert die sone des mēschen in den herte der er
den drie dage ende der nacht wese dē Die van
nimue sullen vpsaen in den ordel myt dese ge
sechte ende verdomen dat. want se deden pe
nitēcien doer dye predicacyen. Ione. ende siet
deser is mere dan ionas. De koninginne vā oes
ten sall vpsaen in den ordell mit desen gesech
te ende verdomen se. want se is gekomen van
dē en dēter dēto horen de wijsheit. Salomonis
ende siet dese. I cristus. I is mere dan salomon
Als nu dye vnteyne geyste vpt ginck van den
mynschen doe gink hy doer dye dore stede so
kende raste ende hy en vant eret niet do sprak
hy. Ick kere wedder yn mijn huys van dem
yck vytghynck. ende soe hy kumpt ende vnt
dat ledich gereyngēt mit bessemē ende gesiert

dā gaet hy en nint myt en seuē geste scalkafti
 get en bofer dan hy en ingaē wonēde in desen
 minschen en de leste dinze des mischen werde
 quader dā die erste. Also geschiet ock desen bo
 sen gell echte. Also hy noch sprak to dē volk:
 siet sijn moder en sijn brodere stūden butē en be
 ge: dē to spreke mit en. En een sprak to en. Sie
 dñn moder en dñn brodere staē butē en sōkē di.
 En hy atwerde en en sprak. Welke is mī mo
 der en we sint mīn brodere. Hy vtreckede sijn
 hāt in sijn discipule en sprak. Hyet mīn moder
 en mīn brodere wāt een ygelik die dat doet dē
 wille mīns vaders de i dē hemel is: de selue is
 mī broder mīn suster en mīn moder. **Ca. xiiij**
In dē dage gink Jhūs vpt vā dē huse en
 sat by dē meer en wel volks v̄gaderde sik
 to en also dat hy vptech i een scheepkin
 en sat en al dat volk stūe bi dē ouer en hi sprak
 veel in parabolē to en en gelikenis en sēde. **H**iet
 hi is vtgegangē die daer sayet sijn saet. En do
 hy sayde etlike villē by dē wech en dye vogelē
 quamē en atē dat: en een deel viel vp die stene
 daer dat niet hadde erdē genoech en to hāts
 was dat vptgaende: want dat en hadde niet
 de diepte der erdē en als de sūne vpgik do we
 brāde dat saet: wāt dat en hadde gene worde
 lē en verdorde: en dat āder v̄pel vnder die doer
 ne en de doerne wussē en verstickede it: mer dat
 āder viel in die guede erde en brochte vrucht.
Dat een koern brocht hōdertuoldyge vrucht
 dat āder sēstichuoldyge vrucht: en dat derde
 dertichuoldyge vrucht. Die orē hefft to horē de
 hore. En die discipulē quamē to en en spraken.
 Waerūb sprekestu mit en in gelikenis. Hy at
 worde en sprak to en. Wāt uw is gegeuē to er
 kēnē die hemelicheit des rikes der hemelē euer
 en. **D**at is dē gemenē volk en ok dē pharisē. **I**
 is it niet gegeuē. **W**āt we dat heft. **K**innicheit
 des herte. **D**ē wert gegeuē. **K**vermeringe der ge
 louē. **L**en hy krijcht genoech. En we daer niet
 en heft. **K**gelouē in dē euāgelio xpi. **L**ende dat hi
 heft dat sall werde genomē vā en. **K**wāt dē ge
 louēde die iode hadde vāden verstaēde des alde
 testamēts: wert en genomē ende dē heidē gege
 uē. **D**aerūb spreke ik mit en in gelikenis: wāt
 siēde si niet en sien. **D**at is niet verstaē. En ho
 rēde si niet en horē noch vernemē en in w wert
 wtuult die prophēcie ysaiē spreke. **G**y horet
 mit gehore: ende vstaet des niet: ende siēde sult
 gi sien ende gi en siet niet: dat herte des volks
 is bewassē euer ingeuetret ende horē swerelpe
 myt dē orē ende beslūtē cre ogē vp dat si niet siē
 mit dē ogē noch horē mit dē orē: noch verstu
 dē mit den herte: ende also werden bekeert en:
 de ik makede se gesūt: sūder salych sint uw orē
 wāt si horē. **E**nstlik voerwaert segge ick uw:
 dat wel prophēcie ende rechtūdygē begerden

to sien dye dingen dye gy siet ende si en sagen
 des niet ende to horē die dinze de gy hoert en
 si en horēs niet: daerūb wilt horē die gelikenis
 des genen die daer siēde is. **E**n ygelik dye daer
 hoert dat woert des rikes en des niet vernimt
 so kupt de bose ende wuēt dat daer is gesayt
 in sinen herte: dese is dye daer sayet by den we
 ge. **D**ye euer is gesayt vp dat stepinghe lant
 dye is dye daer hort dat woert ende to hāts
 vnfangēt dat mit vwoechdē: sūder hi en hefft
 niet dye wortelen in en: want hy is vnfstede
 sūder wāneer kumpt de bed roeff mis en dye
 vvolginge vm dat woert: to hāt wert hi scā
 daliseert: sūder de daer gesayt hefft in de doer
 ne: de is die gantz die daer hoert dat woert go
 des en die sochuldichheit deser werlt en de be
 dregelichheit der rijkdō vsticket dat woert en
 wert sūder vrucht. **M**er die daer is gesayt in
 de guede erde: dese is de daer hoert dat woert
 en dat vstaet en brēget vrucht dat een hūdert
 uoldich dat ander sēstichuoldich: en dat derde
 dertichuoldich. **E**n āder gelikenis voerlachte
 te hy sine discipulē. **D**at rijk der hemelē is ge
 lyk enē mā de daer sayet guet saet in sine acker
 sūder do dat volk sliep: sijn viāt die quā en oū
 sayede vnkruyt int middel des wetes en ginc
 ewech. **S**ūder doe dat kruyt was gewassē en
 hefft vrucht gebrocht: do opēbarde sik dat vn
 kruyt: mer die knechte des vaders des hūse
 sins genekede sik en sprakē to en. **H**ē heftu niet
 guet saet gesayt in dñn acker: darū waer vā
 hefft hy dā vnkruyt. En hi sprak to en. **D**e to
 se mische heft dat gedā. En dye knechte spra
 kē to en. **W**ilstu: wy gaent en lesen se vpt. **E**nde
 hy sprak. **N**een: villichre als gy vptgewoelt
 dat vkeuit: gi vtwoelt ok dē weyte: beidet la
 tet se beide wassē bis to den arne en in tīde des
 arns wil ik seggē den sūdere. **T**o den ersten le
 set gi vt dat vkeuit en makē dat to gebōdeckē
 to ubarnen en den wetē usamelt in mī schure.
En āder gelikenis voerlachte hi en en sēde dat
 rike der hemelē is gelijk den mostertkoen dat
 de mā mīpt en sayet dat in sinen acker dat is
 de mīste vder allen saden. En so dat wasset: soe
 wert dat groeter dā alle geerde en dat wert
 en boē also dat de vogelē des hemelē komen en
 wonē vp sine twigerē. **E**n āder gelikenis hefft
 hi en gesprokē: dat rijk der hemelē is gelijk dē
 surdechden dat wijs mīpt en den ikerget vder
 dre matē meels bis dat it alle is vpgēgagē. **A**l
 le dese dīge sprak Jhūs to den volk in gelike
 nis en sōder gelikenis en sprak hy mit myt en
 dat uuult wert dat gesproken is doer den pro
 phetē spreke. **I**k doe vp minen mūt in gelike
 nisse en voertkundygede dye verborge dinze
 van insettinge der werlt. **E**nde doe hy hadde
 achter gelatē dat volck hy quam in dat hūse

en sine discipule necktē sik to em en sprakē leg
ge vns dese gelikenis vnt vā den vnkruide des
ackers **G**od antwerde en sprak Die daer sayet
dat gude saet: dat is de sone des mīschē-euer
dye acker dat is dese werlt. en dat guede saet
dat sint de sone des rīks en dat vkrut dat sit
die schalkachtige sone. mer die vyāt dye gesa
yet hefft dat is die duuel. en die arn dat is die
vulbringinge der werlt. en die smider dat sint
die engele. daerūb als dat vnkruyt off die he
denk wert vergadert en verbrāt in den vut: al
so wert it gescheē in der vulbringinge der werlt
Die sone des mīschē die wert sendē sine enge
le en die werde to samē vergadert vnt sine rike
alle schāde. dat is alle vngeloue der ketserē.
en die daer doe de woelheit en werde se woepē
in de aue des vuyres. daer wert sijn schrien en
knerfen der tēde. Dā schinē die rechtūdigē als
die sūne in den rike eres vaders. Die oē hefft
to hore die hore. Dat rīk der hemelē is gelijk
de schat verborgē in den acker. den welk dye
mēsche vnt verborgēt he en gact vā vronden
en vercoept all dat hy hefft en koepēt de acker
Euer dat rīk der hemelē is gelijk enen koep
mā de daer soekt die guede perlen. mer als he
hefft gevundē een kostlike margarite: he gact
en vercoept alle dinge die hy hefft en gelt en.
Euer dat rīk der hemelē is gelijk de nette ge
laecht in dat meer welk daer vngadert vā allen
kunne der visschē. En do dat was vul si togen
dat vnt sytende by den ouer ende dye gueden
lesen se vnt in ere vaten. ende die quaden wor
pen se vnt. Alse wert id in der vullenbringin
ghe der werlt. Dye engelen gaen ende schey
den dye quaden van dem myddell der gueden
en leggē se in de ouē des vuyres. daer sall wese
scheyngē en knersinge der rāden. Hebt gy al
dese dinge verstaē. Hy spraken to em Ja. Hy
sprak to en Daerūb een ygelik schrybe geleert
in den rike der hemelē: is gelijk een mīsche e
nes vaders des huys gefins die daer voertbrin
get vā sine schat te. dat is vā spre wylheit. De
mige dink des euāgelīus. Iēn de olde des ol
de testamēts. En dat geschiede do Jhūs had
de vulbracht dye gelikenis: do gink he ewech
en quā in sūns vaders lāt. dat is in galileē.
he leerde se in etē sinagogē also dat se sik wun
derde en sprakē Waer aff kūpt desen die wys
heyt en de cracht. Is he dā niet de soē des smits
ioseph. Is sijn moder niet genoempt Maria.
en sijn broderē iacob en ioseph en simō en Ju
das en sijn susterē: sint se niet all by vns. darū
waer aff sint dese alle dese dinge. en also wordē
se geert gert. doer ere vngeloue de se hadde. In
em. Euer Jhūs sprak to en It en is geyn pro
phete sunder ere: āders dan in sūns vaders lāt
en in sijn huys. en daerūb dede he daer niet re

le cracht vmb erēs vngelouē willē. **Ca. xiiij.**
In de tīde: herodes tetrarcha *also gehete
vnt dat he hadde dat vierde deel des ioed
schē rīks. Hoerde dat geruchte vā Jhu
en sprak toe sine kinderē Dese is iohānes dye
doper he is vp gestaen vā den dode en daerūb
werkē die crachte in em. En herodes hylt Johā
nē en bāt em en leide em in den kerker vmb he
rodpadē dat wijs sūns broders. wāt iohānes
sprak to em Dat en beremet di niet to hebbē de
huysrouwe dijns broders. En he wolde em do
de. mer he vruchte vat volk wāt si hylten em
als enē prophete. En an den dage der getoert
herodis: die dochter herodiadis dāse de in den
middel der werschop en dat behagede herodi
Daerūb gelouede he er myt den eede to geuen
welk dink se begetēde waer van em. En se was
vergewarnet vā ere moder en se sprak Gyff mi
ener schuttelē dat hoeft Johannis des do
pers. En die konink wart bedroeft *myt ge
uensder droucheit vnt des volks wille. Euer
vā wege des eedes en die daer by em satē: ghe
boet he er dat hoeft to geue. He sādē to em en
lyet em dat hoeft afflaē indē kerker. En sijn
hoeft wart gebracht vp ener schuttelē en wert
gegeue der dochter. en se brochte dat erer mo
der. En sijn discipulē nakēde sik ende namē sijn
lychaē en begrouē dat en quamē en voertkun
digedē dat Jhu. Do dat Jhūs hoerde schey
de hi sik van daer in een scheepkin besunder in
een woeste stat. en do dyt dat volck hoerde: si
nauolgēde em to vote vā den stedē en hy gink
vnt en sach een grote schaer en erbarmde sich
erer en en makede gesūt ere krāken. sūder doe
die auēt quā sijn discipulē nakēde sik to em en
sprakē Dese stat is woeste en die stūde is nu
wegāgen wrlaet dat volck vp dat si gaē in dat
casteel en kopē etē. En Jhūs sprak to em Hy
en hebbē niet noet to gaē. geuet gy en etē. Hy
antwerde em Wy en hebbē hier niet meer dan
vijff broed en twe vissche. Hy sprak to en Brin
get dat my hier. En hy geboet den volck nedet
to sittē vp dat hoy. Hy nam die vijff broed en
die twe visschē. hy sach vp in den hemel en ge
benedide de brode en brak en gaff sine discipu
lē dat broet en die discipulē gauē dat voert de
volke en si atē alle to samē en wordē gesediget
ende se hoenen vp dat daer was geouert. xij.
kozue vul der stucker. ende die tal der die daer
atē was. v. dulent mā sūder wīue en kīdere.
En to hant geboet Jhūs sinen discipulen toe
gaen in een scheepkin ende voert heen to gaen
ouer dat meer bis dat hy wrlaete dat volck: hy
gink vp allene bedē an een berch. En do dat a
uot wart: hy was allene daer. Euer dat schep
kin wert geworpē vā vnder bis in dat middel
des meers. wāt de wint was em entegē. Ende

op die vierde wake der nacht quā hy to en gaē
de vp den mere. En als si en safe vp den mere
wāderēde: werschicket wordē si sprekēde. Dat
is een fantasma. en van vruchtē tiepē si En to
hāts sprak Jhus to em Hebet gelouē ik bint:
niet en wilt uw vruchtē Hūder Petrus: t vet
de en sprak O here off du dat byst: so gebyet
my toe komē to di vp dat water En hy sprak
Kum En Petrus gink vut den schepe en gink
vp den water dat hy quame to: Jhesū Als he
do sach enen starkē wint: hy vruchtēde sik en
doe hy begūde vnder toe gaen tiep hy seggēde
O here help my en maek my gesunt. Ende toe
hāt vutstreckde Jhesus sijn hāt en vmbgrepe
em en sprak toe em Van kleinē gelcuen: waer
umb hebstu getwuelet En doe hy was vpgē
stegē in dat scyp: de wint hoorde vp en de genē
dye warē in den schepe: dye quame en anbeden
em en sprakē Doerwaer du bist die sone godes
en do si warē cuet geuarē ouer dat meet: si qua
men in dat lant genafereth en als si em bekan
den dye mā der stat: si sandē in alle dat rike en
brochtē em alle dye de daer warē sieck en ba
dē en dat si allene bewerdē dē soem sijns k'edes
En alle de em toer dē: wordē gesūt gemaekt.

Dat. xv. Capittel.

Doe nekede sik to em die se hitē en pha
riseen van Jherusalē sprekēde Waerūb
auertredē dijn discipulē dye sedē der ol
tē wāt si en wasschen niet ere h den als si eten
dat broet Hy antwoerde en en sprak En waerū
auertredet gy dat gebot godes. vū uwē se den
wāt god dye sprak Ere vader en moeder en de
daer volget den vader off der moeder dye ster
uet des dodes En doe sprak en igelik. die daer
sprakt toe sinen vader off toe siner moeder wat
gaue is vut my dye wert dy nutte. en hy en es
tet niet sine vader en sinen moeder en hy heeft
gemaekt ydel dat gebot godes vūb uwē sedē
euer gesette gi bedregere wol heeft prophetiet
van uw Psaias sprekēde. dit volk eret my mit
den lippen sūder eer herte is wēre van my Euer
sūder sake. dat is vergeues. Leren si my Eyle
rē my dye lere en dye gebode der mīnschen En
hy tiep toe samen dat volk toe em en seyde em
Horet en vernemet Dat toe den mūde ingaet:
dat besmyt den mīnschē niet. mer dat toe den
mūde vutgaet dat besmyt den mīnschen. Doe
gingē sijn discipulē toe em ende sprakē toe em.
Wetet dat dye phariseen hebbe gehoert dye
woert en sint geschād'iseert. Hy antwoerde
en sprak Een ygelik plātinge. der lere. dē in y
hemelsche vader niet heeft geplāt: die wert vut
gewoepē. wrelaret se. se sint blint en leiders der
blinden. Wanneer euer dye blinde leydet den
blinden: beyde vallē se in dye kuple En Petrus
antwoerde en sprak toe em Onderwīē vns die

gelikemisse En hy sprak Gy sint noch vuerste
dich Vernemet gy niet alle dat to den mūde in
gaet: dat gaet in den buyck: en wert gelatē in
de uōdowige. dat euer to den mūde vtgaet dat
gaet vut den hertē en besmyt den mīnschen. wāt
vā den hertē gaen vt quade gedachte. doctse
gē. eebrekerie. vnkuyfheit. deuerie. vals getuych
en godes lastermige Dese sint die dinge de daer
besmytē den mīnschen Hūder etē myt vngewa
sschen hāden: besmytē niet die mīnschen En
Jhs gink vut vā daer en scheden sik in dat lāt
schop to titi en sidonis En hiet een wiiff vā cha
nanea gink vut vā erē en tiep en seyde toe em.
O here du scen dauids vntbarm dy ouer mijn
dochter se wert ouel gepīncht van den duuel
hy en antwoerde et met een woerd. Dijn disci
pule nakeden sik em en baden en spraken Laet
se wāt se roept vns nae. hy antwoerde en sprak
Ik en bin āders niet gesant dan to den schapē
des huys israhel dye daer verganklik sijn. en si
quam en anbedede en en sprak. o here help my.
hy antwoerde en sprak Dat is niet guet to ue
men dat broet der kindere en to geuen den hū
den En se sprak. o here io dochter dye kleyn
hōtgen van den brocken dye daer vallen van
den dische eres herē Doe antwoerde Jhs ende
sprak toe et. o wiiff: groet is dijn geloue. dy
geschype als du wylst En ere dochter wart ge
sūt to der stūt En do Jhs gink van daer hi
quā to den meer galilee. hy steech vp an enen
berch en sat daer en wel volks nakede sich toe
em en hadden by en stummen. lamē. blindē.
krāken en wel anderē en woepen se voer sijn vo
tē en hy maekt se gesūt. also dat dat volk wū
derde do si sagen dye stūmen spreken. de lamē
gaen. de binden sien. en makeden groet got vā
israhel Euer Jhs vergaderde sijn discipulen
en sprak My vntbarmet des volks wāt si wa
rietjont by my drie dagen en si en hebbe niet
dat si eten. ick en wyl se niet hongericly laten
gaen. vp dat si geyn gebreck en hebben in dem
wege En sijn discipulen spraken toe em Waer
komen vns hiet alsoe wel brode inder woeste
mien dat wy alle dat volck sedig. an. En ihesus
sprak toe en Wo vele brode hebt gy? Ende se
spraken. seuen. ende een weymich vpsche Ende
hy geboet den volke dat si neder satē vp dye er
de en hy nam die seuen broden en die vpsche en
gebenedyde se ende brack se ende gaff dat sy
nen discipulen. ende die discipulen gauent den
volke. Ende si saten alle ende wōden gesediget
ende si hoeuen vp seuen kōuen vull. dat daer
was ouerbleuen van den stucken Euer de dat
hadde gegeten der was vperdufent manne sū
der wūen ende kinderen. Ende hy verleet dat
volck ende gīnck vp in een schip ende quam in
dye eynde. der stat. imagedan. ca. xvi.

Ende by en ginge dye phariseen en saducei en bekorde en en badē dat he en wisede een tekē van dē hemel. **H**e antwerde en sprak to en. **W**en dat auēt weert soe spreect gy dat weert claer. wāt dye hemel is roet. en als dat des morgēs roet is so spreect gy hude werdet vgesture wedere. daerūb moget gy bekennē dat āgesichte des hemels euet die tekē der tijt en moget gy niet wetē. **D**at bo se en ebrkige geslechte loket sik een tekē ende dat tekē en weert en niet gegeuē āders dā dat tekē ioue des prophete. **E**n he wret se en gink ewech. **E**n do sijn discipulē warē gekomē ouer dat meer se hadde vergetē toe nemen broet he sprak to en. sit en hoder uw voer den suerdech der phariseer en saduceer. **E**n si gedachte vnder sick seg zede wy en hebbe gepn broet genomē. **I**hesus wyste dat en sprak. **K**alene vā gelone wat denkt gy vder uw dat gy niet en hebt broet. **G**edenkt gy off vmetet gy niet der vijf brodere ende der. v. dusēt mā en wo vele korie ghy vp namet. en der. vij. broet en der. iij. du dusēt mā en wo vele korie dat gy vpsamet. **W**aerūb vstaet gy niet dat ik uw niet vā den brode gesecht en hebbe. **M**er hoder uw voer dē suerdech der pharisee en saduceer. **D**o wretūdē se dat he en niet hadde gesecht sik to hode vor dē suerdech des brodes. met voer die lere der phariseer en saduceer. **E**n **I**hs quā do in de lā de des keiser dōs philippi ende he vra zede sine discipulē spreke de. **W**en seggē die minschē dat si die sone des minschē en si sprake. **D**ie ene seggē **J**ohānes der doper. sūder die ādere. **H**elpā en die ādere. **T**hermie off enē vrt den prophete. **I**hs sprak to en. wen sprikt gy dat ik bin. **S**i mo petrus atwerde. **D**u bist xps des leuendige godes sone. **I**hs atwerde en sprak to em. **S**alich bistu. **S**ymō bariona. wāt dat vleysch en dat bloet. **D**at is de sterfflike mēsche. **E**n heft di dat niet apēbart. sūder mī vader de i dē hemel is. en ik seg dy dattu bist petrus. en vp dē sen stene. **D**at is xpm dē du bekāt heft god to sijn. **S**all ik buwē mine kerke en die portē der hellē en mogē niet weder se. en ick geue dy dye sloet des hemels. en dattu bindst vp der er dē werd oek gebūden in den hemel. en wattu vnt bindest vp der er dē dat weert oek vntbūden in den hemel. **D**o geboet **I**hūs sine discipulē dat si mināt en sechtē dat he ware **I**hūs xps. **V**m dat sine gothit niet apēbaer en worde vor sijn re passien. **D**aer na bestūt **I**hūs sine discipulē to wisen dat hy moste gaē to iherusalē en wil li dē vā den oldē en vā den schribē en vā den vorsten der priesterē en werde gedoet en weder vp staē an den derde dage. **E**n **P**etrus nam en en begū en to straffen ende sede. **H**ere dyt si van dy ende geseche dy niet. **H**y keerde sik vmb en

sprak to petru. **G**a vā my satanas. du bist my en schādē. **I**n den du mijn passie hinderē woldest. **W**ātū bekenst niet die dinghen dye daer sint godes. **P**rophecie de vā my gescreuē sint. **D**o sprak ihs to sine discipulē we na mi wil komē de wtsak sik selfs en neme sijn cruce en na uolge my. wāt we sijn siel wil makē gesūt dye werd se wrlpesen. en die sijn siele wrlieft vmb minē wplle. **D**oet to liden. **D**ie vint se. want wat is nutte den minschē off hy gewint all de se werlt en sijn siel selde pijn lyden. off wat bu tinge gyfft dye minsche vmb sine siele wāt die soē is tok omēde en die glozie fines vaders mit sinē en gelē en dā gyfft hy enē ygelykē na sinē werkē. **D**orwaer seg ik uw dat sōmige sint vā uw hyper staende dye niet werden smakēde den doet bys dat se sien den sone des minschē ko men in sijn rike. **D**at. xvij. Ca.

Ende na ses dagē ihūs nā petru en iacobū en iohannē sine broder en voerde se besūder vp enē hogē berch en wart wret wādelt vor en en sijn āgesicht dat lichte als die sūne en sijn cleder wordē wit als die sne en siet daer toēde sik moyses ende helias spreke de mit em. met petrus atwerde en sprak to dē herē ihū. **H**ere guet is vns hier to sijn off du wilt wy makē hier. in. tabernakel. dy enē. moysi enē en helpe enē. **N**och do hy sprak siet een schinēde wolke vmwink se en siet een stēme vrt dē wolken sprak. **D**it is mijn lieue soen in den ik mi behagerden sult gy horē. **E**n do dat die discipulē hoerde. do vielen se vp ere āgesichte en vruchtē sik sere. en ihūs nakede sik en roerde se ende sprak to en. **S**tact vp en met en wilt uw vruchtē. en se houē vp ere ogen en sagē nemāt meer dan ihūm allene. en do se affstegē van den berge. **I**hūs gelwet en seggende. nemēt en segget dyt gesichte bis dat de sone des menschen erst vāden dode vpgestaen is. **E**nde de discipulen vrageden em sprekende. wāt seg gen die schribē dat helyas to den ersten moet komen. **H**i atwerde en sprak to en. **D**oerwaer helyas is tokomende en fall alle dinge restituerē. **D**at is dye gāse ioedschap die dan noch is fall die geloue xpi vntfangen. **M**er ick segge uw dat helyas nu is gekomen en se en kennen sijne niet. met si deden an em welke dinghe se wolden. alsoe wert oek dye sone des menschen liden van en. **D**oe wrenamen sijn discipulen dat hy en hadde gesacht van iohanne den doper. **E**nde doe hy was gekomen toe den volcke een man nakede sich toe em myt gheboeden knyen voer om en sprak. **O** hē vbarme dy mmes sones. wāt hy is maenzek en lidet we wāt dycke valt hi in dat vur en vake i dat water en ik heb em dimē iūgerē bracht en se en mogē en niet gesūt

makē. En Jhūs antwerde en sprak. **O** gy ynge-
 louige geslechte en verkeert. wo lange werde
 ik by uw sijn. wo lange verdrage ik uw **q**uact
 heit en gebrek. **I**ht get een heet to mi en Jhūs
 straffede en en die duuel gink vut en dat kint
 wart gesūt to der stūt. **D**o genekede sik dpe iū
 geē to Jhū heimelikē en sprakē to em. waerū
 mochte wy en niet vut werpē. **J**hūs sprak toe
 em. **V**in uwē yngelouē. wāt voerwaer segge ik
 w hadde gy gelouē als een koern des mostert
 sades. dan mocht gy spreke to dese berge. gāk
 van hier hy gink. en niet en were uw ymoge-
 lik. wāt dyt geslechte der duuelē en weert niet
 vut geworpē dā allene doet dat rastē en doet
 dat beden. **E**uer do si wāderden in galilea ihe-
 sus sprak to em. **D**ie sone des mīschē wert ge-
 geuē in dpe hāden der mīschē. si sullē en do dē
 en hysall in dē derde dach weder vpstaē. en se
 wordē sere bedrouet. **E**n do se waer gekomē to
 Capharnaū die daer namē dē toll dpe geneke
 dē sik to Petru en sprakē to em. **G**yff uw me-
 ster genē toll. **H**y sprak ia. **E**n do hi was geko-
 mē in dat huys. **J**hūs voerquā em seggēde. **S**i
 mō wāt dūcket dy. die konige der erdē vā wē
 nemē se dē tins of dē toll. vā erē sonē off vā erē
 vrūden. **H**y sprak vā dē vrūden. **J**hūs sprak to
 em. **D**aerū sint de sonē vrie. **E**uer d at wy se niet
 schādallere gāk to dē mere en laet dē āgel dar
 in en dpe visch die to dē erste daer an bijt den
 nym en als em sijn mūt vp is du yndest daer
 in een pēnink dē nym en gyff en voer my ende
 voer dy.

Dat xvij. Ca.

In der stūt nechte sik die discipulē to Jhe-
 su en sprakē wer mestu der dat is die gro-
 etste in dē rike der hemelē. en Jhūs riep es-
 neklorne tūgē en stalt em in dat middel van
 em en sprack. **W**oerwaer segge ik uw. werde
 gy niet tekeert en werde gemaekt als dpe kle-
 nē gy en gaet niet in dat rike der hemelē. darū
 dpe sik verootmodiget als die klene. die is die
 meeste in dē rike der hemelē. **E**n de daer vntfan-
 get sulke clenē in minē name. die vntfakt my.
 en die daer schādallere enē vā desen clenē de
 an my gelouē. dat getemet sik dat en eselmolē
 an sinē hals wert gehangē en werde gesenket
 in de dyupte des meers. **D**at ys. **B**eter were
 dat een mensche storue. dā hy sinē euekersten
 to doet sūden brochte. **W**e der werlt. **D**at is
 dē wertlike mēschen. **V**ā der schāden. **E**uer id
 is noet dat schāde komē we dē menschen. doet
 dē dpe schāde komē. **I**st sake dat dy dijn hant
 off dijn voet schēdet. **D**at is to sūden brēkt. **I**
 howe en aff en werp en vā dy. wāt beter is dy
 to gāē in dat rike krāk off lam. dan to hebben
 twe hāden of twe voete en werden geworpē
 in dat ewige vuyt. **E**n off dy schēdet dijn oge
 wā. dat vut. en werpēt vā dy. **B**eter is dy toe

hebbē een oge en to gāē in dat leuē dan twe o-
 gē to hebbē en werdes geworpen in dat ewige
 vuyt. **H**iet dat gy niet en vermaect enē vā desen
 clenē. wāt ick segge uw dat ere engele in dē he-
 mel to allē tīdē sien dat āsicht mijns vaders de
 in dē hemel is wāt die sone des mēschen is ho-
 mēde gesūt to makē dat daer was redouē.
Wat dūcket uw. off een hadde. **C**schapē en
 een van en verlorē is. leet hy niet dpe. **L**xxxix.
 an dē berge en geet toe sōkē dat verlorē scaep.
En geschiet dat hy dat vnt. soe segge ik uw
 voerwaer dat hy sik meer verblit ouer dat dā
 ouer die. **L**xxxix. die daer niet verlorē warē. **A**
 so ist niet de wille voer uwen vader die in den
 hemel is dat een verga van den clenē kinderē.
Wat off dijn broder sūdiget weder dy. ga en
 straffe em tusschē dy en em allene off hy dy ho-
 ert du best gewūnen dme broder. **V**ader opē
 haer. **W**at off hy dy niet en hoert
 nym myt dy noch enē off twe wāt in dē mūde
 tweir off daer tūgē stept alle woerd. **E**n off hi
 si niet en hoert soe segge dat der kerken en off
 hy dpe kerke niet hoert. hy si dy als een hey-
 den en een opēbaer sūder. **W**oerwaer segge ik
 uw. wat dingēs ghy byndet vp der erden dpe
 werden ok gebūden in den hemel. en wat din-
 ges gy vntbint vp der erden. dpe werden oech
 vntbūden in den hemel. **E**uer segge ik uw off
 twe vut uw sik gesellēt vp der erden en wat si
 biddē. dat wert en vā minē vader die in den he-
 mel is. wāt waer twe off dre vergadert sint in
 minē name. daer bin ik in den middel erē. **D**o
 gink petrus to en en sprak. **O** hē wo dicke wr-
 geue ik minē broder als hi regē mi sūdiget. se-
 uē mael. **J**hūs sprak to en. **I**k seg di. niet bet to
 seue mael sūder to. **L**xxvij. mael. **D**arū dat rijk
 der hemele is geē. enē mā enē konige de dat
 wolde serte rekenige mit sinē knechte en do hi
 begūde to serte de rekenige. do wart en ene ge-
 bracht de was en schuldich. **R**-dusēt. **P**ūt. **E**n do
 hi niet en hadde dat hi vā betale moecht. die hē
 het vcopē en en sū wif en sū sonē en alle dige
 de hi hadde en to betale. euer de knecht vel ne-
 der en bat en seg gēde heb gedult i mi en ik fall
 di al betale. **E**n de hē vbarnde sik en vlet en en
 scalt en quijt alle scult. **E**n de knecht gik vt en
 vāt enē vā sinē medeknechte de was en **C**pon-
 nik schuldich. hi helt en en nā en bi der kelē en
 sprak. **B**etale dattu sculdich bist. **E**n de knecht
 viel neder hy bat en en sprak. **H**ebbe gedult in
 my ick betale dy alle dimck. **E**uer hy en wolde
 niet. **E**n verlaen. **I** ende lede em in den kerker
 bys hy betaelde alle schult. **E**nde do sijn mede
 knechte sagē de dingē die daer warē geschiet
 si wordē sere bedrouet ende quamen en verku-
 degeden sine heere alle dingē de daer warē ge-
 schiet. **D**o essehede em sijn heere en sprak to en.

[Marginal notes in a smaller script, including a large initial 'D' and various lines of commentary.]

Dit schalkaffige knecht alle schult heb ick dy
quyt geschulde wattu my badest: mochtstu ok
dy niet vbarne auer dine mede deuer: En sijn
he wart toemich en gaf en de pinigerē bis dat
hy betaelde alle schult Also doet ok uw my he
melsche vader of gy niet en vgeue en iclik sine
broder vut gāde uwes herte. **Ca. xix.**

Ende dat is geschypet doe Jhus hadde
vulbracht all dese woerd: he gink vā
galilea en quā an de ende iudee auer de
ioerdan en veel volks nauolgede en en hy ma
kede se daer gesūt En die phariseen naeckden
sik to en si versochte en en sprake Off dat ge
temet den māne to verlate sijn wijff doet aller
seye sake *dat is vut eyne lichte: sake Jhe at
werde en sprak to en hebt gy niet gelese de dar
maekte den mā en dat wijff: vā begiue maek
de hy se en sprak Darūb fall verlate die mā va
der en moder en ahangē sijne wiue en also wer
den twe in enē vlesche also sint se niet twe sun
der een vlesch Darūb wat god to samen heeft
geuoget des en kan die mēsche niet vutbinde
Se sede em Darūb heeft dan moyses gebode
dat toek der schedinge off der heymshickin
ge to geue en die vrouwe toe late do sprak hy
to en wāt vm die herdicheit uwes herte heeft
Moyse to gelate uw to verlate uw huysvrou
wē sūder in de begin *dat die mēsche in gesca
pē was Iwas dat niet also Euer ick seg uw
dat een iclik die daer velect sijn wijff dat en si
dan vmb ebrekerie en nimpt een ādere die bre
ket die ee en we daer nimpt die verlaten vrou
wē de brekt die ee Sijn discipulē sprake to en
Off die sake des mans myt de wiue is also so
getemet niet to echte Hy sprak Nyet alle mē
sche verstaē dyt woert sūder allene den dat ge
geue is wāt welke sint kuyfch die also sint ge
torē van den liue der moder en die anderē sint
gemaekt kuyfch vā den mēschen die derde sint
kuyfch die sik seluē hebbē kuyfch gemaekt vm
dat rijk der hemele die dat verstaē mo gē dye
verstaēt Do wordē em gebrocht die klene kin
dere dat hy en vplechte sine hande ende bedede
Euer sijn discipulē straffde se Jhus sprak toe
en laet die klene kinderē komē to my en nyet
en wilt en dat verbedē wāt der is dat rijk der
hemele En do hy en hadde vpgelecht de hāde
do gink hy aff vā dan en siet enet n ikde sik en
sprak to em Gude meester wat mach ik gude s
doen vp dat ik heb dat ewige leuē Hy sprack
toe em Wat vragestu my vā den gude *daer
na du my enē puē mēsche gelouest Id is een
god die is gued Hieru wiltu ingāe to de ewi
gē leuē: so holt die gebode Hy sprak toe em
welke gebode Ende Jhus sprak Nyet en doet
doetlage niet en brek die ee met en do deueri

niet en spreke valsche getuchnis ere dinen va
der en moder en heb lieff dinē nesten als dy sel
ues Dye iungelink sprak to em Alle dese din
gen heb ick geholde van mimer ioget wat ge
brekt my noch Jhesus antwoerde em Off du
wilt sijn vulkomē so ga en vercoep all dat du
heft ende giff dat den armē ende du salst hebbē
den schat inden hemell ende kum ende volghe
my Ende doe dye iungelink hadde ghehoert
dat woert: hy gink trutich enwech want hy
was rijk ende hadde well besittinge En Jhus
sprak toe sinen iungerē Doerwaer seg ick uw
dat die rike swarlike ingāe dat rijk der heme
len Euer seg ick uw Lichter is enen kamele to
gaen doer dat gat der naelde: dan den riken in
toe gaen in dat rike der hemele Ende doe dyt
hoerde die discipulē se verwūderde sik sere seg
gēde daerūb we mach werde beholde Jhesus
sach vp ende sprak to en dyt is vnuogelik by
den mēschen sūder by gode sint alle dink mo ge
lik Do antwoerde Petrus ende sprak toe em
sē wy hebbē gelate alle dink ende sijn di nage
uolget daerūb wat wert vns Jhus sprak toe
em voerwaer seg ick uw Gy dye gene die my
na sint geuolget inder wedergeboert als sirtē
de wert dye sone des mēschen inden stole sine
maiestetē dan werdet ghy sirtēde oeck vp den
twaleff stolen toe ordelen dye twaleff geslechte
Israhell ende een igelik de daer leet sijn huys
offte brodere offte sūstere vader offte moder
offte sijn wijff offte sone offte acker vmb mys
nen willen: de fall weder vntfangē hūdetruost
ende besittē dat ewige leuē Euer wel der erste
*in desen leuen Iwerden dye lesten *in den or
dell ere vrdomnis Iende dye lesten *in willi
ger armoden Iwerden dye ersten *inden ordel
ere salycheit. **Ca. xx.**

Dat rijk der hemele is gelik enen men
schen enē vader des huysgesins de dar
vtgaet in de ersten moegē to mede ar
beyders in sinen wijngardē En do hy myt den
arbeidē vm enē dagelische penik auekomē
was: hy sande se in sinen wijngardē En als hy
vytgink vm die tijt van drien vren hy sach an
dere ledych staen anden markt ende sprak toe
en Gaet gy oeck in minen wijngart ende wat
recht is dat wil ick uw geuen en se ginge en
hi gink euer to der sefter en to der negēder vre
en dede gelikerwijs en to der xi vre gink hy
vyt en vāt ādere staē en sprak to en wat staet
gy hier ledich all den dach Hy sprake toe em
Nymāt en heft vns gedinget Hy sprak to en
Gaet gy ok in minē wijngardē En do dat auēt
ward: die here des wijngardē sprak toe sinen
scheffener Roep de arbeidere en giff en erē loē
begin van de leste bis to de ersten Daerūb
do dye quamē dye daer warē komē vm de xi

vre: si entfenge gelike penink. en do die ersten quamē si meende meer to entfagen en si entfagen en ok geliken pennik. en si namen de loen en murmurierden tegē den vader des huysgeus sprekende Dye leste hebbe gearbeydet een vrey wy hebbe gedraze die borde den gasen dach in der hertze en du hest se vns gemaekt gelik * in der vntfag nge. Hy antworde enen vā en en sprak Vāt ik en do dy niet vntrecht Maecte ick niet een auerkunst myt dy vm enen dagelike pennik. nūm dat dy is en ga. wāt ik wil ok desē lesten geuen als dy. geboert mi niet to doen wat ik wil. Off dijn oge is en schalk. doch byn ik gued Alsoe werden dye lesten dye ersten en die ersten die lesten Wāt vele sint gepen * to der ewen des euāgeliums len weynich * vādē iode. lyterkoē En ihesus steech vp to Iherosolimā en nā myt em sijn. xij. discipulen hemeliken en sprak to em Diet wi gaen vp to iherusalem en die sone des mischen wert gelouert den vorsten der priesterē en den schribē en si sullen em wrodden to den dode en leuerē en den volke to be pottē en to gepelen en to crucigen. en hē wurt weder vp staen an den derden dage. Als dyt hoerde dye moeder der kinderē. zebedei: do nakede se sik to xpm myt e tē twe sonen Johāne en Jacobo dye daer oek warē ungerē des herē byddende en eyschende ychtes wat vā em He sprak to et Wat wilstu? Hy sprak to en. segge dat dese mijn twe sone sittē: die een to der rechter hāt en die ander to der luyter hāt in dijn rike Ihesus antworde * den sonen en niet der moder vm dat die moeder vādē sonē gesāt was len sprak Hi weet niet wat gi bidde. moget gi dricken den kerk * der passien * den ik dricken sal. Hy spraken to em Wy mogen en dricken En hē sprak to en. minen kerk sult gy dricken. mer to sitte to myner rechter hāt off to miner luyter hāt is niet mijn uw to geuen sūder den dē dat bereit is vā minē vader En do de. xij. apostolē dat hoerden si warē vntwaerdich vp die twe broderē en Ihesus riep se to em en se de en Hy weet dat dye vorsten der heyden hērschoppen ouer ere vnderlatē en die die meysten sint die doen dye gewalt ouer se. also en wert dat niet vnder wāt hērschoppe verkriget men niet in. mijn rijk als hier vp desen eertschen rike der welcke se men kriget dor gewalt en houet die. wāt die vnder uw wil werden die meyste die si uw dyener. en die vnder uw wil sijn die eerste dye wert uw knecht. Gelik des mischen soen niet gekomen is dat men em dyenen werde. sūder dat hē diende. en to geuen sijn siele * dat is sijn wylk leuen * vm verlossinge veler mischen En do si vptgingen van ihericho wel volks volgeden em. en si et twe blinden satē bī den wege si

hoerden dat ihesus daer gmeck en riefen sprekende O here du soen dauid vntbarme dy vntfer en dat volk bestraffeden se dat se swyge sol den en si repen noch meer sprekende O here du soen dauid vntbarme dy vntfer en ihesus stant en hyet se to em komen en sprak. wat wile gy dat ik uw doen sal: si sprakē to em. o here dat vse ogen werden vp gedā en ihesus vntbarme sik erer en werde ere ogen en to hāt sagen si en nauolgeden en * in gelouen myt gasen herte.

Dat. xxi. Capitel.

Ende do ihesus was by na komen toe iherusalē en was komē to betfage an den olieberch do sande ihesus twe sone ungerē en sprak to em Gaet in dat casteel * iherusalē dat tegen uw is * gefloten myt drieuldigen mure en myt den bolwrecken. len toe hāt vntgy dye eselne die daer is gebūden en die ungerē voelē mit er en vntbint se en bringet se mit uw. en off uw yemat vragede so spreket. want dye hēre heft erer noet. en to hāt leet hē se uw volge. wāt dyt is alle gescheyt vp dat veruilde worde dat gesacht is doer dē prophete * zacharia Asprekende Heget der dochter sion * dat is der stat iherusalē Hy dijn konik * dat is xps Idye kupt dy sachte en sit vp der eselinne en vp dē vnderdamgē voelē En dye discipulen gingē en dedē dat em ihesus hadde geuoede en brochte em de eselinne en dat voelē en si leyde ere kleyderē vp se en hēte em daer vp sitten en en vele der schaer stroyede ere kleyderē in den wech * vp dat dye eselinne en er ungerē sik niet storen off quetzeden aen em zen swene Quer dye anderen slogen aff dye twygeren van den bomen ende dye stroyden si an den wege Dat volck dat daer voer ghinck ende dat daer nae volgede em dye riepen ende spraken. Osanna loff dē sone dauid. gebenedijt is dye daer kupt in den name des heren. make vns beholden in der hogede. Ende doe hy was in ghegangen to Iherusalem. all dye stad wart beweget seggende. wye is dese. ende dat volck sprack. He is ihesus een prophete van nazaret galilea. En dat na ihesus ginck in den tempell godes ende hy wart vnt van den tempel alle kopers ende verkopers. ende dye taffelen der wpsleer en de stolen der gener dye daer verkofften die duuen. hy vntkeerde ende sprack toe em. dat is geschreuen * ysaiē. lvi Mijn huys is gheheten een huys des gebedes. ende ghy hebt dat gemaket een kuyle der moeder. Ende die blinden ende dye lamē nekeden sich toe em in den tempell. ende hy makede se gheunt Quer dye vorsten der pnyesteren. ende dye schriben dye saghen dye wonderwerken dye hy dedē en dye kinderē schrien in den tempell en spraken

[Marginal notes in a smaller, cursive script, partially illegible due to fading and bleed-through.]

Mathei

Olana de sone dauid By verunwaerdigede en sprake to em horestu wat dese segge. Ihesus sprak toe em va. le. st gy met in de salter. du heft vullbracht de loff vut de mude der kinde re en der sugede. Hy voerle se en gink vut bu te der stad in betania en bleef daer en leerde se va de rike godes. En v. x. keerde hy weder in die stat iherusalē. en em hūgerde en hy sach enē vigeboē by de wege. hy quā to em en vant niet an en dā allene die loue. hy sprak to en. nūmer en wasse rit di een vrucht ewelik. en to der stūt dozrede die vigeboē. Sijn iungerē dpe sage dat en vunderde sik. dat die vigeboē so geringe doz wart. en vragede vfen here segge de. i. welker wise hi to der stūt were doore wor de. en Ihesus atwerde en en sprak to de iūgere. Vorwaer segge ik uw. hebbet gy de gelouē en twiuel niet gi en doet des niet allene vā desen vigeboē wāt of gi spreket to dese berge voer di vp en werp dy in dat meer dat geschege en al le dink die gy biddet in uwē gebede in den gy des gelouē. soe werde gy se entfangē. En do hy was gekomē leede in den tēpel. dpe voeste der priesterē en dpe oldē des volks nakēde sict toe em spreke in welker gewalt depstu dese dink. en wpe heft dy gegeuē dese gewalt. Ihe sus atwerde en sprak toe em en ick vrage uw e nes woerdes. off gy my dat segget soe segge ik uw in welker gewalt ick do dese dinge. Die dpe iohānis vā wen is se. vā den hemel off vā den lude. En se gedachte vnder en seggede. off wy segge. ix is vande hemel. hy sprict to vns. waeru dan en gelceft gy em niet. off wy euet segge vut den mīschē wy vruchtē dpe schare des volks. wāt si heldē all iohannē als enē pro phete. Hy atwoerde en sprake toe ihesu. Wi en wees niet. en he sprak seulē to em. Noch ik en segge w niet in welker gewalt ik do dyt dink. Wat dūket uw noch. Een mā heft twe sonen en gink to den eerste en sprak. Sone ga hude aetpē in minē wingardē. hy antwoerde ende sprak. ik en wil des niet doen en daer na wart dat ruwen em ende gink in den wingardē. hy gink voert an to den ādere en sprak in geliker wise. hy atwoerde en sprak. here ick ga en hy en gink niet. welker vā den tveen dede de wil le des vaders. Hy sprake to em die eerste. Ihe sus sprak to en. voerwaer segge ik uw. dat die opēbaer sūderē en dpe genenewiue gaē voer uw in de rike godes. En iohānes quā to uw in de wege der gerechticheit en gy en gelooffden en niet. sūder die opēbaer sūderē en die gemene w iue gelouede em en gy saecht dat en en had de gepn penitēciē gedaen daer nae dat gy em gelouede. Een āder gelikemis hoert. een va der des huysgeins die plātede enē wīngaert. dat is dat huys israhel. en vmvēk em myt e

nē tūne. der gelode. en gweff een patsē daer in en buwede enē toern. dat is de tēpel binne iherusalē. en verhurede en den buwelude. dat is de priesterē die de tēpel bewaerde. en ginch sijn beduaert en do die tijt der vrucht nakēde was. hy sende sinē knecht. dat is dpe eerste prophete. to de boulude. dat is to de regentē des volks. dat si entfenge sijn vrucht. en doe die boulude hadde kriēge sijn knechte de enē. als isaia. sloge si. de ādere. als amos. idode de si. en de derde. als sacharia. worpē se myt ste nē. Euer sende hy ander knechte meer dan der eerste en den dede si geliker wijs. In dat leste sende hy to em sinē sone seggede. se werde vru chte minē sone en die boulude sage sinē sone. se sprake vder en. dat is die erfgenaē. komet wi willē em doden en wy sullē hebbē sijn etue. Hy kregē em en worpē em vut de wīngaerde en dode em. Wen nu dpe here des wīngaerden kūpt. wat doet hy desen boulude. si sprake toe em die bosen verlust hy boellike en sinē wīgar de fall hy ādere boulude vut doe die em geuē si ne vrucht in siner tijt. Ihesus sprak to en. leset gy niet in der schrifte. dat is in de solter. den steen de die boulude verwoepē die is gemaekt in dat hoeft des winkels. Dit is gescheyt vā de here en is wūderlik in vnsen ogē. Datū seg ge ik uw dat vā uw wert genomē dat rike go des en wert gegeuē de lude die daer doe vru chte en dpe daer velt vp desen steen dpe werd to brokē en vp de die steen. des vgelouē. velt he. towrikt en en do de voeste de presterē en de pharisee hadde gehoert sijn gelikemis. se bekē de dat he se hadde gesacht vā en en sochtē en to holdē. si vruchtē dat volk wāt si heldē en al so enē prophete.

Dat. xxi. Capittel

De ihesus atwerde en sprak euer toe en in gelikemis. dat rijk der hemelē is gelijk enē mā enē konige die daer ma ket brulofft sinē sone en hy se de sinē knecht to ropen die gelade wāt toe der brulofft en si en woldē niet komē. euet sādē hy ādere knechten spreke de. Segget de die gebedē sint. mijn mael tijt. dat is mijn sacramēt. is bereit. mijn offen en mijn vogelē. dat sint mijn gebode. sint do et gellagē en alle dīck is bereit komet to der brulofft. en si wergatē en die ene gīck in sijn wīngart en die āder nae sijnre komēschop. sū der die āder. vā de iode. beheldē sijn knechte ende siogē die doet en pīngede se myt laster. En do die konik dat hoerde hy wart toemich en se de sijn schaer en sloech die mā doct ende verbrade eer stat. do sprak he to sinē knechte. dat is to sinē apostelē. die brulofft is bereyt sūder die daer wāt geladen die en wāt niet waerdich. dat sint die iode. daerū gaet to de vut gengē der wege. dat is toe de heydē. en

ropet to der brulofft alle dye gy vinder en sijn knechte gingē vut in die wege en vergaderde alle die gene de se vunde die gude en de quade ende also sint de brulofft vervullet mit nederstters ende die koemick ghink in dat he seghe die daer aeten ende he sach daer eynen man niet beledet myt den brulofftes klede ende he sprak toe em vrent in welker wijs bistu hier in gezāge en heft niet en brulofftes cleet an: en he sweech stille Do sprak die konink to den denē dat is to sine engelē bindet sijn hāde en vote en legget em in die vreesste dustermissē daer wert schrien en kneersinge der tendē wāt vele sint geladē to dē gelouē en wemich vprerkoē to der glozien Doe gingē vordan dye phariseen ende maecken enen raet dat se ihesum wengen in sinen reden en se sanden em ere ut ageren myt den herodyanē sprekende Meyster wy weten dattu waer afflich byst en leest den wech godes in der waerheyt en du achtet nemāde dye waerheyt to spreke de du en achtet niet dye persone des menschen dat vmb segge vns wat dinket dy Gerem et den keyser to geuen sijn edder niet ihesus bekāde ere boesheyt ende sprak wat bekoret gy my gy ypocriten wyset my dye munte des schatres en se brochte em enen pennink en ihesus sprak to en wen is dat beelde ende dye vmb schrifft He sprak to em des keyfers Do sprak ihesus to en Daerumb geuet dye dinge den keyser de daer sint des keyfers ende gode dye dinge die dat godes sint En do se dat hoerden verwonderde si sijn en se wēde en en ginge onwech In den dage quamē to em dye saducei de daer spraken dat geyn vpsādinge en wate en vrageden em sprekende Meyster Moyses sprack off enet stozue de genen soen en hadde dat dā sijn broder name dat wijs en vpuerwecke dat saet sines broeders Also wāt seuen broderen by vns die erste nam een wijs en starff en hadde genē saet he leet sine wijs sijn broder In geliker wijs die ander en die derde bys to dē seueden en to den lesten deser aller wijs starff oek daerūb in der vpuerstadinge welkes van den seue wart dat wijs wāt se hebbē se alle gebat ihesus arwerde en sprak to en go dwelet in den gy die vperstentins verlonet niet wēde die schrifft noch die crafft godes want in der vpsādinge truwen se niet als die mā noch wēde getruwet de vrouwe sūder se sint als de en zel godes in dē hemel Aeset gy niet van der vpsādinge der dodē Hebt gy niet geleie dat dat gesacht is vā gode w seggēde Ik bin god abrahā got ysac en god iacob God en is niet der dodē sūder der leuediger En do dat volk dat horde se verwūderde sijn in sijn leere Ende do de phariseen hadden gehoert dat

hy dye saduceer hadde don swigē sy vergaderden sijn by en en eyn vā en geleert in der ee die welsichte en en vragede en Meester welk is dat grootste gebot i der ee ihesus sprak to em hebbe lijff dypne herē got vā alle herte en all dypne selē en in all dypne gedakē dit is dat meiste en dat erste gebot en dat āder is dē se gelijck hebbe lijff dypne nestē als dy seluē In desen twen gebadedē hāget all die ee en die propheten en do die phariseen wāt vergadert ihesus die vragede se spreke de wat dūket uw gesien vā christo wes soen is hy? Hy sprak to em Daur ihesus sprak to en warumb in welker wijs hete en dauid eyn here in dē geiste spreke de Die here sprach to myn here: sitte to mynre rechterhand bys dat ik sette dypne viāde to eynē schemel dypne vote Daerumb off dauid hete en here ym geist in welker ley wijs is hy sijn soen En nymat en mochte em antwerde eyn wort noch gedoiste en vragē voort an an dē dage Dat xxiij ca. Do sprak ihesus to dē volke en to synen iungere seggēde vū dē stole moysi saet die scribē en pharisee darūb alle dink die sy uw seggē die beholder en doet en nāc en werke en sōlt gy niet doen want sy seggē dat en doen es doch niet wāt sy bindē swaer boerden en vndregelik en leggē sy vū die schulderē der mynshē mer myt erē vingerē willē se cree niet vore wāt se doen alle ere werke dat se wēde gesien vā dē mynshē wāt sy vebredē dye erone eres houedes en groetmakē dē soem erse klede sy hebbē leff dat voerhite in dē auētebē en de erste stole in dē sinagoge en de grute an dē marckde en willē genoempt wēde van den myshē meester Wilt uw niet late noemē meyster wāt eyn is uw meyster en gy alle sijn brodere en niet en wilt uw noemē eynē vader vū der erde wāt eyn is uw vader de i dē hemel is mit en sōlt gy ok genompt wēden meester wāt eyn is uw meester dat is xps wāt de vder uw is die meester die wert uw denē en de sijn verhoget die wert vrot modiget en de sijn vrot modiget die wert verhoget We uw scriben pharisee en ypocrite wāt gy besurē dat rijk der hemele vore dē mynshē wāt gi en gaet niet dar in en de dar ingaē en lat gi niet dar ingaē We uw scribe pharisee en drogener de dat etē de huse der wedewē gi bidde de lange gebede darūb et sage gi vell mer dat geichte vore uw We uw scribe pharisee en drogener de dat vū gaē dat mer en dat ertrik vū dat gi makē enō men bekerde en so hi wēt gemakt gi makē en einē son des hellschē vuirs twemal mer dan uw We uw leder der blindē de gi sprekt dye dat swert bi dē tēpel dat is niet sūder de dat swert bi dē golde des tēpels de is schuldich gi gecke wāt is mer dat golt off dē tēpel de dat hilliget

Mathei

dat golt ende de dar swert byden altaer dat en is niet *suunde. Sonder de dar swert by der ga- uen dye dar vp is de is schuldich - gy blinden wat is meer de gaue off dat altaer dat dar hy liget de gaue. Darub de dar swert by de altaer de swert by eme ende by all den dingen de dar sint vp em ende de dar swert by den tempell de swert by eme ende by den de dar wonet in em ende de dar swert by de hemell de swert by den toren gades ende by den de dar sit vp em. En we uw scriben ende phariseen en drogener dye gy verteder *dat is leert den tiende to geuen. de mynte dat Anijs ende den kome ende verla te de sware dinge der Ce. dat ordell der verbar mynge. ende den gelouen Dese dinge gelbere to doen ende de ander met toe laeren. Gy wret der blinden gy siet de muggen ende verachtet dat kameell. We uw scriben phariseen ende dro gener de daer reyne maken dat dar vptwendich is des kelks ende des naps. want binne sijn gy voll weues en dreckes en vntemichypt Du blinde pharisee to de ystet weinge dat dar is inwendich des kelks. ende des naps. dat dar werde gereiniget dat dar is vptwendich. We uw scriben pharisee ende drogener wāt gy sint gelyck de gewytede grauen de dar vpt wendich schinen schone ende inwendich sin sewol do de bene ende alte vntemichypt. Also la te gy vptwendich gerechte luide ende inwen dych sint se voll drogerien ende boef heyt. We uw scriben phariseen ende drogener. dat daer buwet de graue der prophete ende siet de grae ue der gherechten en spreken wēt wy gewes sen in den dagen vnser vedere. wy en u es niet geweset ere gesellen in de blode * dat is in de dode. Ider propheten. Also sijn gy uw seluet ein getuchnisse dat gy sint soene de dar vrsloghe de propheten ende veruullet de mate uwer ve dere. Gy slangen en gheslechte der vpyeten in welke wyse werde gy vlyen van de getuchte des hellschen viurs darumb seg ik uw. Syet ik sende to uw prophete en de wysen en de scribe. ey gy vrslaet se ende cruciget se ende geyselet se. in uwe sinagogen ende veruolget se vā ste de to stede vp dat vp uw kome all dat gerech te bloet dat daer is vergaten vp de erde vā de blode abels des gerechten bys to de blode za chane des sons barachie de gy doet slogen tus schen den tempell en de altaer. Nozwar seg ick uw *slangen gesechte. Iall dese dinge kome vp dyt gesechte. Iherlm Iherlm du de dar doet sleyst de prophete ende steinegest se de dar sin gefant to dy wo duck ik wolde vergaderē din kinder *de ioden. Ialso de hynne vergadert er kiken vuder de vlogele ende du en wolt niet. Syet uw huise werde uw woeste want ik seg uw gy en siet my niet meer bys dat gy segget

bettedijet is de de dat köpt in de namē des hēte
Dat xxij. ca.

On ihūs gink vpt van de tempell ende gink ende sin iungerē vergaderde sich dat se em wyseden de buw des tempels en hy antwoorde ende spraeck to en. set gy al dese dinge. Nozwar seg ik uw hie en werdet niet gelare de stein vp de steyn de daer niet eu werdet to braeken. en do hy sat vp de olve ber ge sine iungerē nekedē sich hemeliken spreken de. Segge vns wanneer werde gheschypen dese dinge ende welk wert dat teken diner tokost ende vergencknisse der werlt. Ihesus antwoorde ende sprack to en. Syet dat uw nyemant v leyde. Want voell kome in mynen namē seg gende ik bin cristus ende werden vele verleide want gy wert hoere de orloge ende mannyge opinie der orlogen. Syet dat gy niet en werde bedrouet want alle dese dinge moten geschie sonder to hants en hoert niet dat eynde. want dar steet vp een volk teghen dat ander. en dat rike tegen dat rike. ende werden pystelende en hongert en ertbuuinghe dor dye stede. ende alle dese dinck werden ein anbegijn der smerte. Dā so leueren se uw in de bedroeffenisse en verstant uw ende gy werde in hare allen lude vā mine namen ende dan werde vele gheschendet ende sich vnder ein ander veraden ende vnder sich a derē hate. ende staen vp voele valsche prophete ey ende werden vele wleyden want dat wert ouulodich de boef heyt. ende darumb de lefde wert wkalder. Mer de dar verhardet bys aen dat einde dye wert selich. En dat Ewange lu des rikes wert gepredyket in alle der werlt in getuchnisse allen luden ende dan kompt de vollenbringinge. Darumb want gy siet de vns mynslicke verwostinge de dar is gesprakē vā Damell den propheten stande an einre hylige stede. Dye en leest de versta en hie van de dar sint in iudea de vleen to de bergen ende de dar sin vp den daeken de en stygen niet aff yetwat vp toe heuen van sinen huise. ende de dar is i de acker en kijet niet wederumb to nemen sine rock. en we de swangerē en de sugede in de da ge. Sonder byddet dat uw vlucht niet en wer de in de winter off an de sondage als en tijd is toe vlyen. Wāt dan dat is in d tijd inkiest. I wert ein groete tribulacie der gelikeins mie ge weest en is. van anbeghinne der werlt bys no noch gescheen en en fall ende wert niet gekortet de daghe alle vleysch. *qat sint alle myns che en. I soldē niet behalde bliuen wāt vmb de vptuerkaren werde gekortet de daghe dā off uw yemant sprickt. Syet cristus is hie off set dat des en sult gy niet gelouen want dar stā vp valsche Criste en valsche pphete en geuet gwoete teken ende wonder also off dat mochte

Dat ewangelium

werde dat dye vptuerkaren werde gebracht in dwelinge Syet ick heb dat uw to were gesacht Darumb off se uw seggen siet hy is in d' wolkemien niet en wyllt vyt gan Syet in den hemeliken steden der huifere niet en wyllt des geloouen want also de blixem kompt van den vpgange ende schint bys to den vnderganghe Also wert oeck dye tokoempst des soens des mynsche ende war dat lijf is dat is crist? I daer werden oek vergadert de adeler dat sin sine vptuerkaren i de lesten ordell leu to hants na der bedroeffnisse deser dage so wert de sonne duister ende de maene en wert niet geue ere lycht en de sternē vallen vā de hemel dat is se sullen verdonckert werden dor dyckheyt d' welken lende de krafft der hemelē werde be- weget ende dan schinet dat tepken sinre pas sien. I des mynschen soens in de hemell ende dā so schriē alle dye geslechte der erden ende siē de soene des mynschen komende in den wolkē des hemels myt groeter krafft ende maiestep- ten ende hy sendet sine engele myt basunen en- de mit enet groeter stymmen datinne getoe- pen fall werde staet op gy doden ende komz to de ordell lende vergadere sine vptuerkare van weer winden van de hogeste der hemele bys to den enden Ende van den vygenbom leret de gelikenisse soe sine twygere sint weke ende de loue iunck bewyset dat de somer is na Alsoe gy oek so gi siet alle dese dinge werden so we- tet dat hy nais in de doypren verwaer segghe ick uw dat dyt geslechte der gelomigen niet en vergheyt bys alle dese dinge werden geschie Dye hemell ende de erde werden vergaen sun- der myne worde en sullen niet vergaen Son- der van den dage ende van der stonde weet ne- mant noch de engell der hemele dan alle die vader dat is dye hylghe druoeldycheyt I Want als dat was in den dagen Noe Alsoe was dat oeck de tokoempst des soens des my- sche want also se weren in den dagen vor der vloet Sy aren ende drücken ende geuen der Ee bys aen den dach dat Noe gink in de ar- cha ende se en kanden se niet bys de vloet quā en nam se alle alsoe wert oeck de tokoempst des soens des mynschen ende dan werden twe in de acker ende dye eine wert angenomen ende de ander wert gelate twe malen in der moelē de eine wert angenomen ende dye ander wert gelaten twe in de bedde de eine wert angeno- men dye ander wert gelaten Darumb wakz want gy en wetet niet to welker stonde de he- re toekomende is Euer dat sult gy weten wu- ste de huifader to welker stonde de dyeff que- me vorwaer hy wakede ende lere niet dor gra- uen sin huis Also sult gy oek sin bereyt want ghy en wetet niet to welker stonde de sone des

mynschen tokomende is we meynstu de daer is de getrouwe knecht en de wyse de sin here setret ouer sin gesinde dat hy en geue ere in d' tyt Selich is de knecht als sin here kompt dat hy em vindet alsoe doende vorwaer segge ick uw want hy en setret ouer alle sin guet want off de woese knecht spreket in sinen her ten min here deyt vertreckinge komet ende teghinnet to slaen sine mede knechte eret ende drincket myt de druncken Dye here des knechtes koe- met aen den dage so hy sich sinre niet en hoet- ende in der stonde de hy niet en weet ende dei- let en ende lecht sinen deell myt de drogeneē- dat wert schrien ende knetsynge der tande

Dat xxv. Capittel.

DAn wert gelyck dat ryck der hemele teyn iunvrouwen de dat nemn ere sa- pe se gingen vyt tegen de brudegō en bruit viue were van en geck en viuff were wy se dye viuff geckē nemen de lampē en nemē oli mit en sonder de wyse nemē oly in de vare mit de lāpen Ende do de brudegō dat vertoghe se entsepen all ende worde slapen sinder toe der myddernacht wart em gerucht te siet de brude- gō kompt gaet em tegen Do stonde vp alle de iunvrouwen ende siede er lampen de gee- ke spreken to de wysen geft ons van uwen olye want vnse lāpen sint vut de wysen atwer- de seggende vyllycht en is niet genoch vns en de uw gat noch to de verkoperē ende kopz uw en do se gingen kopen de brudegō quam ende de were bereet de ginge in myt en in to der bru- lofft ende de doere wart to geslate Sonder oek to de lesten quemen oeck de ander iunvrou- wē seggende be hē do et vns vp hy arworde en sprak vorwaer seg ik uw ik en kenne uwer niet darūb wakēt want gy en wetet niet dem dach noch de stonde Want also ein man de daer gheyt in vromde lant ende eyschet sinen knecht ende ouerleuert sin gued ende gaff de ei- nen viuff pont en de anderen twe pont ende de- andere twe pōt en de derde ein pont emē yge- lyck en na sinre eygens krafft ende to hants gink hy en de dar had entfangē viuff pont hi gink him en lacht se to d' kopescop en gewā a- der viuff pōt en in gelikerwys de dar had ent- fangen de dar eine pōt en gik ewerch en begro- uē i de erde en verhoedde dat gelt sins here en na wlet tijt de here der knechte quā en sat em rekenschop myt en en de dar had entfangen de viuff pont dye genekede sich en bracht and- viuff pōt spreke de here viuff pont hestu my ghe- leuert siet ander viue heb ik dar ouer gewōnen en sin hē sprak to em vrowe di guede knecht en ghetrouwe wāt du bist geweest getrouwe wāt du byst geweest getrouwe ouer wemch- drinck ik fall dy sette ouer vele dinge ga m de

vroude dinc herē en oeck dye dar hadde entfangen de twe pont de nekede sich ende sprak here twe pont hestu my gedā ander twe pont heb ik dar ouer gewonnen Sin here sprak toe en vrouwe dy du guede knecht ende getrouwe want du byt geweest getrouwe ouer weinich di ge ick wyll dy setren ouer voele guedes .gae i de vrouwe dines herē En oek de dar had entfangē dat eine pont de nekede sich en sprak ik waer dattu byt ein hart man du meyghest dar du niet en seyghest ende sammelst dar du niet en strouest .ende vachrende ginck ik en wech ende huede din pont in dye erde Sye du heft dat din is . En sin here antwoerden ende sprak to eme .bose knecht ende trage wustestu dat ik meye dat ik niet en seyge ende wergade te dar ick niet en strouwe .mochstu niet myn guet legghen to den wesseleren .ende wan ick queme dat ick dat myn entfangen hadde mit de gewinne .ende hi sprak darumb nemet vā em dat pont ende geuet de de dar heft de tien pont Want einen ygelycken de dar heft den wert geueuen .ende eme genogē .ende de dar met heft dat em werd ghesien to hebben .dat werd genomen van en ende werpet vye de vn nute knecht in de vytersten duisternisse dar wert wesen schien ende knerffynge der tande

Sonder als dye scene des mynschen kompt in sinre maicsteyten ende all sin engele myt em dā sit hy vp de stole sinre maicsteyten en all de mynschen werde wergadert vor eme .ende hy schedet se van ein ander also de herde scheydet de lammer van de schapen .dat sint dye recht uerdynen van den vnrechtuerdynen .ende de schape stellet hy to sinre rechterhant .en de lāmerken to der lochterhant dan sprikt de here to de de to der rechterhant wesende sin .kōpt gy gebenedyde myns vaders besitret dat rik dat uw is bereyt van anbeginne der werlt wāt ick was hongetich ende gy gauen my toe eē ik was dorstich ende gy gauen my to drinkē . ik was ei gast ende gy herbregede my ik was naekt en gy cleden my . ik was i de kerkenet ende gy troesten my Dan antwoerden em dye rechtuerdynen seggende Here wanneer segen wy dy hongetich ende spyeede dy off dorstich ende geuen dy to drincken . Euer wannet segē wy dy einen gast ende herbregede dy .off nakz en cleden dy .off kranck off in de kerkenet en quamen to dy . Dye konyk antwoerde en sprak to en . verwaer seg ik uw wat gy hebt godā ey van desen mynen mynstē brodere dat de de gi my Ende dan sprikt hy to den dye to der lochter hant wesen sullen Gaet van my gy verma ledyeden in dat ewyge vuir dat de duuelen ys bereyt ende sinen engelen . want ik was hongetich ende gy en gauet my niet to eten ick was

dorstich ende gy en gauen my niet to drinkē . ik was ein gast ende gy en herbregede my niet ik was naket ende gy en cleden my niet . ick was kranck ende in de kerkenet ende gy en tro steden my niet Dan antwoerden em oeck de sel uen segghende Here want er segen wy hongetich off dorstich off einen gast .off naket of kranck off in den kerkenet ende wy en dyeden dy niet . Dan antwoerde hy en segghende Verwaer seg ick uw de wyle ghy niet en doet eme van desen misten so en doet gy dat my niet en dese gan dan in dye ewige pine ende de rechtū dygen in dat ewyge leuen

De passie vp de palmdach **D**at xxvi . ca . n id geschach do ihūs had wol bracht all dese woert hy sprak to sinen iungheren ghy wetet waell dat na twe dagen wert paesschen en des mynschen so ne werdt ouer geleuert da hy werde gecruiget Do wergaderden sich dye wisten der prestere ende dye alsten des volkes in de haue des vorsten der prestere de dat geheytē was Cayphas ende se makeden einen raet dat se ihesum hylde mit valf heyt ende ene do deden Ende spreken niet an de hochtit dat vil licht niet en werde ein vploep vnder den volk Ende do ihesus quā in betaniē in de huse simonis des vytseligen Ein wijff quam to eme en had ein bussche mit kostlycker saluen ende de goet se vp dat hoeuet ihesu . ander taefelē . en do dat de iunghere segen se worde murmurete en spraken waer voer kompt dyt verlyes . want dese salue mocht verkofft sin vmb voell als vmb drehondert pennynge . en werden geueuen den armen En ihūs verstonde et ghe danken en sprak to en . warumb sijt gy hart de sey wiue . Ein guet werk heft se godan an mi want dye arme hebt gy to alle tide by uw sunē my en hebt ghy niet to allen tide . lifflycken dan in de sacramēten des altaers . lende dat se stotet dese salue aen myn lijff dat deyt se my to begrauen Verwaer seg ik uw wat dat ewan gelium werdt gepredyket in alle der werlt so wert ghesacht dat sulkes geschypet sy in eere gedechtnisse Do gink ein ewech van de twelf iungheren de dar hiet iudas scharioth to de wiste der prestere en sprak toe en . wat wylt ghy my geuen dat ik en uw verade . lende se boden en xxx siluere pennynge En van der tijt sochte he ein bequenhēyt dat hy en verrede En an de yste dage des paschelams nekeden sich de iunghere to ihesū ende spraken wat wolstu dat wy dy bereden dat paschelan . En ihesus sprak Gaet in de stad to einen ende sprekt to eme de meester . sprekt min tē des lides . is nae by . hy dy wil ik berede dat paschelan myt myne iunghere

ende de iungerē deden als ihesus had geode-
miert ende se bereden dat paschlā Ende do dat
auent wart ende hy neder sat etende myt sinē
twelf iungerē Ende do se atē do sprak hy **Der**
waer seg ik uw dat uwer ein my wert verradē
Ende se worden sere bedroefft. Hy beghon-
den alle em ygelyck to seggen here bin ik des
miet: hy antwoorde ende sprak. **de myt my intaf**
ter mirēhāt i de scottel de fall my vradē sonder
de sone des mynschen fall gaen * to sinen lidē. **I**
also van em geschreuen is * Psape lij. Sonder
we dem doer den de soene des mynschen wert
verraden beter weer em dat de minsche mie we
re gebarē. ende iudas de en verreec de antwoor
dē ende sprak. meester bin ik dat. hy sprak to
em. du heft dat gesacht * want du mi verradē
salt. Sonder do se dat auenteten aten. Ihesus
nam dat broet ende segēde dat ende brak dat
ende gaff dat sinen iungeren. ende sprak nemz
ende etet dat is myn licham. hy nam dē kelik
ende gaff danck en gaff en dē segegnēde: drinc
ket vut em alle want dyt is myn bloet des mi-
en testaments dat daer wert vergarē vor vele
minschen in vergeuinge der sunde want ik seg
uw ik en drinke voortmeer van den geslechte
des winrauen. bys aen den dach dat ick nye
drinke myt uw in den rieke myns vaders. en
do hy had gesacht dē lauesank se gingen vut
an den olyberch. do sprak Ihesus Alle sult gi
lyden schande doo my in deser nacht want dat
is geschreē * zacharie xij. Ik sla den hie den *
dat is cristū. lende de schape des hie des * dat
sint de discipulē. I werden verstromet. so wan
ik weder vp sta * van der doet. I so wyll ick uw
voorgan in galilea ende petrus antwoorde ende
sprak to em. Ende off se al werdē geschendet in
dy ik en fall nummer werdē geschendet. Ihūs
sprak to em. vorwar seg ick dy in deser nacht
er dat dye hane kryet: dremale saltu myn vsa
ket hebben Petrus sprak to em en solde ik mit
dy steruen ik en versake dire niet. ende in ge-
likerwyse spreken alle de iungeren Do quam
ihūs mit en in dat doorp dat dat is gehetē get
semam ende sprak to sinē iungerē. sittet hie bis
dat ik gae ende bede. ende hy petrum ende de
twe soene zebedei. Hy begonde to truerē ende
bedroeuē to werden. en sprak to en. myn sie-
le is bedroeuē bys in den doet. enthaldet uw
hie ende waket myt my. hy gik voort ewenich
ende vyll neder vp sin angesichte byddende en
seggende. Vader myn off dat mogelick is soe
ga aff van my dese kelik. doch niet als ik wil
sonder als du * wolt. lende hy quam to sinē iū
gēde ende vant se slapende ende sprak to petro
also. moghet gy niet myt my waken em vyre.
waket en bedet dat gy niet en vallet in bekory
ge * dat is dat gy niet verwonnen en wert vā

der bekoringen. I want die geyst is bereypt * to
liden. I sonder dat vleysch is kranck. Hy ginch
weder to dē andere male ende bat en seggen-
de. vader myn off dye kelyck niet en moge aff
gaen ick en drincke ene. din wyllē dye geschie
ende hy quam euer ende vant se slapende wāt
er ogen warē beswert hy lyet se slapen en gik
euer to dē derden male de selue rede seggende.
do quā hy to sinē iungerē ende sprak to en. sla
pet uw ende rustet. siet de stonde neket sich. en
de sone des mynschen wert geleuert in de han-
de der sunder. staet vp wy willen gan siet hi ne-
ket de my verradē fall. noch do he sprak siet iu-
das ein van den tweluen kompt en vele schaē
myt em myt wapen en myt kusen gesa nt van
dē vorsten der priester en van dē alde des vols-
kes. Euer de verrader gaff en ein teyken seg-
gende. welken ik kusse dye ysset. halder en. en
to hāts nekedē hy sich to ihesum en sprak toe
em. God gruetē dy ineyster. en hy kussede em
ende ihesus sprak to em. vrūt war to bystu ko-
men. do nekeden se sich ende sloegen dye hande
an ihesum ende hylde en. ende siet euer van dē
* dat was petrus. I de dar warē by ihesum de
streckede sin hāt ende toch sin swert en sloech
dē knecht des vorsten der prestere. ende hyme
em aff sine oer. Doe sprak ihesus to em. kere di
swert in dine stede want all dye gene de wech-
tē myt dē swerde se sullē myt dē swerde wēgā
Sonder wretstu niet dat ik mochte bydde my
uen hemelschen vader. ende hy geue my meer
dā twelf schape der engēle. * dat waerē xxxij.
duzent. negen hondert xxi. engēle. en welker
leye wyse wurden dye schrifft veruullet. * die
geschreuen ysape lij. ende damelis in deme nes-
ghende Capitell. I want dat moet also ghe-
schie. In der stōt sprak ihūs to der schar als to
einen mordener sint gy vut gegangen myt swer-
dē ende myt kusen my to vāgē dageliks was
ik by uw in dē tempell en leerde uw gy en hiel-
de my niet. Sonder dyt werdt allet geschie vp
dat dye schrifft der prophetē werdē veruul-
do verlete en de iungerē en vluen. se hylde ihm
en voerde en to Caypham dē vorstē der scribē
en der prestere dar de scriben ende de alde wa-
rē versammelt. Sonder petrus nauolgede eme
van verres bys in den hoff der vorsten der pre-
stere hy ginch in ende sat by dē dener. vp dat
hy sege dat einde. sonder dye vorsten der pre-
ste ende de vergaderinge des raets sochte vals-
sche getuchnisse tegen ihesum vp dat se en leu-
dē to dē dode en vōndē niet. * dar dor se en leu-
tē mochte. lende also vele valsche tuge nekeden
sich. Euer in dat leste quamē twe valsche getu-
ge ende spraken dese hefft gesprakē ik mach to
breken dē tempell gades ende in dreen daghen
weder buwen de vorste der prestere stōd vp

ende sprak to en antwoertstu niet to de dingen
de dese betugen tegen dy. En ihus swech ende
sprak niet en de vorste der prestere sprak to en
Ik besweere dy bi de leuedigen gade dattu vns
seggest off du bist castus de sone gades. Ihus
sprak to em du heest dat gesacht dat ik de so
ne gades bin. Doch segge ik gy werdet noch
voortmeert sien sitte de son des mynschen to der
rechterhat der crast gades en komē in de wol
ken ende do rect de vorste der prestere sin kleid
seggende hy heest gehoenspraket wat behouē
wy ny der getugesiet ny hebt gy gehoert dpe
hoensprake. Se antworden ende sprake to em
hy is schuldych des bodes ende do spēge se em
in sin hilych ansicht ende slogē em an sinē hals
en de andere geuē backenslege in sin ansichte
seggende Prophetier vns ciste want du bist
doch ein valsch prophete. Iwpe is dpe. dpe dy
gellagen heest ende Petrus sach vtwendych
in dat hms. ende eims magz nekede sich to em.
seggende Ende du weest oeck by ihm van ga
lilea. en hy versaecken des vor en allen spreke
de ik en weest niet wat du sechst. Ende doe hy
vytginck to der doer ein ander maget sach em
ende sprack to den de daer waren. en dese was
mit ihu van nazareth ende noch eims versake
de hy myt de epde ende sprak Ik en heb nie be
kant de mynschen. ende na einer kleiner tijt do
nekeden sich de dar stonden ende spraken toe
petro. Voerwaer du byst oeck ein van de wāt
din sprake maket dy apenbaer. Do tegonde hi
to versaken ende toe sweren dat hy nie gekant
en had de mynschen ende to hants krepede de
haen. ende petrus gedachte des woerdes dat
dpe here to em had gespraken. Et dpe haene
krepet. versakestu myner to drie tiden. Hy gik
sude wenede bytterliken

Dat xxvij. Capittel.

Asi do dat morgen wart alle dese vorste
der prestere ende de alde des volks ma
kede einen raet tegen ihesum. dat se en
wolden bringen to to de dode. ende se voerden
en gelonden ende leuerde en pondo pylato de
richter. Do iudas sach de yn verreec dat hy we
doemet was to de dode hy wart romych ende
wederbracht de xxx. siluerē pennynge. de vorste
der prestere ende de alde ende sprak Ik heb ge
sundyget verradende dat gerechte bloet. Ende
se spreken wat geet vns dat an du weest dat
siende wat du vns gedan heest. En hy warp
de xxx silueren pennynge in de tempell en schei
de sich van en ende ginck hm ende hinc sich
an einen striek. Ende de vorsten der prester na
men dpe silueren pennynge en spraken. Sy en
getemen niet to leghen in de gelt stock. want
dat is loen des bloets ende gygen in eime raet
en golde danumb eime acker des potgeters toe

einer begravinge der pelgrum. Danumb dese ac
ker is gehepten acheldemach dat is ein acker
de bloets bys an desen tegenwordygen dach
do wart veruult dat gespraken is dor. Iheremi
am de propheeten. Sy nemen xxx. siluerē pen
nige den loen des wtkoffte. cristi. I de se koff
te van den ysrahelsche kinderē en geuen se eb
einen acker dat mā van nam erde potte to ma
ken als my god geapenbart heest. Ihus stont
vor de richter en de richter vragede en en sprak
hystu ein konynck der ioede. Ihesus sprak to
em du secht dpe warheyt. Sonder myn rick
en is niet van deser werlt ende hy wart becla
get van den vorsten der prestere ende van den
alden. hy antwerde en niet. Do sprack pylat
to em horestu niet woe mannych getuchnisse
dese seggen tegen dy. en hy antwerde en niet
ein word. Also dat sich de richter verwonder
de seer. Sonder dpe richter had ein gewoenb
dor de hochtliken dach to late de volk einen
geuangenen welken se wolde en hy had einen
merkeliken geuāge de hyet barrabas. en als
se weē gesammelt do sprack pylatus. Welken
wylt gy dar ick uw los late. Ihm de dar heit
Cristus off Barrabā. want hy wolt dat se en
em hadden geleuert van haets wegen. En doe
hy sat an den gerichtē. omb cristum to reror
delen. In wijff sande to em segghende. niet en
vnderwinde dy des gerechten mynschen. wāt
ouernacht heb ick geleden mennych dink dor
dat gesichte an em. Euer dpe vorsten der pre
stere ende dpe alde vnderwysede dat volk dat
se losseten barrabā ende ihesum doden. De rich
ter antwerde ende sprak to em wat do ik mit
Ihesu dpe dar heyt cristus. Se spraken al hy
werde gecruiget. De richter sprak to en. wat
quades heest hy geda. Sy repen. hy werde ge
cruiget en do pylatus sach dat em niet baten
en mochte sonder dat gheruchte allet groter
wart hy nam water en woēs sin hande vor de
volke en sprak. Onschuldich bin ik van de blo
de des rechtuerdygen. All dat volk antwoerde
en sprak. sin bloet sy vp vns en vp vnse kinder.
Do let hy los barnabam en ihm leuerde hy en
gegeyfelt dat hy wurde gecruiget. Do nemē
de riddere. dat sint de knecht. I des richtes ihe
su in dat richteluis. Sy sammelde to sich alle
de geselschop se togen en vyt sin cleder. I en
cleder en myt einen voden matell en vlochte em
kwoen van dornē en sate se em vp sin hoest en
ein riet in sin rechterhat. in ein gheliknis eis
koniks. I en vyele vp de kneē vor en en bespot
te en en sprake. God grote dy konik der ioden
ende bespegē en ende nemē dat riet ende slogen
sin hoest en dar na do se en hadden bespottet
se togen vyt de. putpuren. Irok en cleder en
myt sinē cleder en vordē en vyt dat hy worde

Dat ewangelium

gecruciget ende do se vuytgingen se vonden einē
man van firenen myt namē **Symō** desen dwō
gen se dat hy nam dat cruce ende dwoech dat
ende se quamen in dye stede de dar is geheytē
golgota dat is ein stat der quaetdedyger ende
kaler .en geuen en em win to drinken gement
get myt gallen .ende do hy dat had ghesmaket
do en wolde hy des niet drinken **Eude** dar na
do se en hadde ghecruciget se deylde sin cleder
ende leden dat loch vp dat dat veruult wurde
dat gesacht is dor den prophete sprekende **Si**
deylden sīk myn kiedere ende vp myn cledere
leden se dat lot .ende se saten ende warden en
*dat hy en niet genomē en wurde eer hi doet
were .ende satten bouē sin hoenet dye sake sins
doets geschreuen **Dese** is ein konynck der ioe
den **Dar** worden myt em gecruciget twee moer
denet ein to der rechterhant en ein to der loch
terhant ende de dar vōgingen bespottē en
ende se wenkeden er houet ende spraken **Dach**
de du to brekest den tempell gades ende hynē
dree dagen weder makest en .make dy seluē ge
sont off du byst die soene gades stich aff vā dē
cruce **Ende** gelikerwis de vorsten der prestē be
spottē en mit dē scrāben en myt dē oldē des vol
kes en sprakē **De** anderē hefft hi gesunt gema
kē sonder sich seluer en kā hi niet gesunt gema
kē is hi ein konynck vā ysrl so stige hy vā dem
cruce en wy gelouen em hi hape in got ny en
hi verloes en off hy wyll .want hi sprack ik bi
de soeu gaets ende des geliks oek dye scheker
de myt em gecruciget weren bespottē en .ende
van der sester vre bys aen dye negende wart
dat duister ouer all er tūc ***dat is des ioetsche**
lāts .en vmb dye negende vō ihūs riep myt ei
ner groter stymme seggende **Hely hely** lama
zabatani dar is myn got myn got warumb he
stu my gelatē en ein deell de dar stonde en dat
hordē de sprakē dese roept heliā ende to hants
lyep ein van dē en nā einē swā en volde dē mit
eck ende sat dē vp ein riet ende gaff em to drin
kē **Sonder** de anderē sprakē wy wyllen sien off
heliā kompt em to verloesen **En** ihūs riep en
myt ener groten stimen ende hiet vyt dē geist

Ende siet dat laken des tempels reet sich
ēntwey van bauen bys to neden vyt ende de er
de wart beuen ende de stene tore retē sich ende
der doden grauer deden sich vp ende vyll licha
der hyligen de dar hadde gheslāpen stonde vp
en gingen vyt dē grauen en na sinre vpstandi
ge quamē se i de hilige stad ***ihrlm** .en apēba
redē sich mannygē en centuno en de daer myt
em wete de dar behoedde ihū do se segē de ert
beuinge en de dinge de dar wate geschyct do e
keuruychten se sich sere ende spraken .wer waer
dese was de sone gades ende dat wate oek vel
prouwen de ihū wate nageuolget pā wt van

galilea en dyende en en .vnder den was maria
magdalena en maria iacobi ende de moder ias
cobi ende de moder der sone zebedei ende do dat
auent wart ein rik man quā vā armathia myt
namen **Joseph** ende hy seluer was oek ein tū
ger ihesu .dese gink to pylatus ende bat dat hy
chā ihesu ***vmb dat eerlick to begrauen** .hyet
ein pylatus genen .dat licham **Josep** nam dat
licham ende want en in ein win sindell en lede
dat in ein nie graff dat hy had ghehouwen in
einen stein ende wintelde einen groten stein to
der doeren des graues ende ginek ewech daer
was maria magdalena ende de anderen mariē
sittende tegen den graue ende in den anderē da
ge de dar was na den stylen vridage de vorstē
der prestere ende dye pharise en sammeldē sich
to pylato sprekēde hē wy hebben gedacht dat
de verleyder sprak do hy leuede ick wyll weder
vp staen na dreen dagen **Darūb** geft to bewa
rē dat graff bys an dē derde dach vp dat sin tū
gerē niet en komen ende stelen en en spreke toe
dē volke hy sy vpgestan van der doet ende soe
were dye leste dwelinge erger dā de erste **Pyl**
latus sprak gaet en nemet ***luide de dat helpe**
wer waren .en bewaret dar also gy weren .ende
se gingen hin ende bewarden dat graff ***myt**
gewapender hant .ende reykenden den stein *****
des graues . **myt bewareren** **xxviii**

Onder an den auende des sabbots die
de dar verschein an den yesten daghe
des sabbots do quam maria magda
lena en de andere marien to besie dat graff .en
siet ein groete ertbeuinge wart want dye en
gell de . here steech neder van dē hemell hy ne
kede sich ende wentelde aff dē stein . en sat vp
em en sin anlicht was als blisem ende sin kled
als de sine sonder de bewarer verueerde sich vā
vruchten ende wordē als doden **De** engell ant
worde ende sprak to dē vrouwen: niet en wilt
uw vruchten want ik weet dat gy soeky ihū
de dar is gecruciget hy is niet hiet hy is vpges
tan also hy sprak kōpt ende siet dye stede dar
de here hefft gelegen **Gaet** him ende segghet si
nen iungere dat hy is vpgestan en siet hy geit
uw voet in galileē dar siet gi en als ik uw heb
voergelacht **Sy** gingen geringhe vā dē graue
myt vruchte en myt groter vrouwen ende lepē
dat to verkundygen sinen iungere en siet ihūs
gemoeten en sprekende got grote uw .ende se
nekeden sich em ende hieldē sin vote ende anbe
deden en **Do** sprak ihūs to en niet en wylt uw
vruchten **Gaet** ende verkondyget minen bro
deren ***dat is mynen discipulen** .dat se gan in
galileen .dar sullen se my sien . **Do** se wate hyn
gegangen .siet ein deell van den bewarere quas
men in dye stad ende verkongede dat dē vorstē
der prestere all dink de dar wate geschyē **Sy**

Onder an den auende des sabbots die
de dar verschein an den yesten daghe
des sabbots do quam maria magda
lena en de andere marien to besie dat graff .en
siet ein groete ertbeuinge wart want dye en
gell de . here steech neder van dē hemell hy ne
kede sich ende wentelde aff dē stein . en sat vp
em en sin anlicht was als blisem ende sin kled
als de sine sonder de bewarer verueerde sich vā
vruchten ende wordē als doden **De** engell ant
worde ende sprak to dē vrouwen: niet en wilt
uw vruchten want ik weet dat gy soeky ihū
de dar is gecruciget hy is niet hiet hy is vpges
tan also hy sprak kōpt ende siet dye stede dar
de here hefft gelegen **Gaet** him ende segghet si
nen iungere dat hy is vpgestan en siet hy geit
uw voet in galileē dar siet gi en als ik uw heb
voergelacht **Sy** gingen geringhe vā dē graue
myt vruchte en myt groter vrouwen ende lepē
dat to verkundygen sinen iungere en siet ihūs
gemoeten en sprekende got grote uw .ende se
nekeden sich em ende hieldē sin vote ende anbe
deden en **Do** sprak ihūs to en niet en wylt uw
vruchten **Gaet** ende verkondyget minen bro
deren ***dat is mynen discipulen** .dat se gan in
galileen .dar sullen se my sien . **Do** se wate hyn
gegangen .siet ein deell van den bewarere quas
men in dye stad ende verkongede dat dē vorstē
der prestere all dink de dar wate geschyē **Sy**